

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

**Σχολή Επιστήμης της Πληροφορίας & Πληροφορικής
Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας**

Τα Σπορ και άλλες μορφές Ψυχαγωγίας μέσα από τον Κινηματογράφο: Ιστορική και Πολιτισμική προσέγγιση.

ΕΥΔΟΞΙΑ ΤΣΙΚΟΥΡΩΝΑ
Αριθμός Μητρώου: B2016120

Επιβλέπων Καθηγητής
Άκης Παυλογιάννης

Κέρκυρα 22/09/2022

Copyright © Ευδοξία Τσικουρώνα 2022.

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ότι η παρούσα πτυχιακή εργασία είναι εξ ολοκλήρου δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.

Η παρούσα πτυχιακή εργασία διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση.

Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της πτυχιακής για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο δεν δηλώνει αποδοχή των γνώμων του συγγραφέα.

Τα σπορ και άλλες μορφές ψυχαγωγίας μέσα από τον κινηματογράφο:
Ιστορική και Πολιτισμική προσέγγιση.

Ευχαριστίες:

Στην προσπάθεια μου, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον καθηγητή μου και επιβλέποντα της εργασίας κ. Άκη Παυλογιάννη, ο οποίος δραστηριοποιείται ενεργά και στον τομέα του αθλητισμού σε τοπικό επίπεδο από ιδρύσεως του Ναυτικού ομίλου Κέρκυρας, τόσο για την έμπρακτη βοήθειά του και την πνευματική του καθοδήγηση όσο και για την ηθική του συμπαράσταση και τη φιλία του.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
Βιβλιογραφική Έρευνα.....	6
Δικτυογραφική Έρευνα	8
Κατάλογος Επιλεγμένων Ταινιών	8
Βασικές πληροφορίες γύρω από τον Κινηματογράφο	9
0.1 Είδη Κινηματογράφου	9
0.2 Χρήσιμοι όροι και έννοιες σχετικές με τον κινηματογράφο	10
1. Ανάλυση των επιλεγμένων ταινιών.....	13
1.1.Ranging bull (Οργισμένο είδωλο, 1980)	14
1.2.Ali (Άλι, 2001)	17
1.3.Hurricane (Τυφώνας, 1999)	19
1.4.The wrestler (Ο Παλαιστής, 2008)	20
1.5.Rocky (Ρόκι τα χρυσά γάντια, 1976).....	22
1.6. Remember the Titans (Σύγκρουση πιτάνων, 2000)	24
1.7.Victory (Η μεγάλη απόδραση των 11, 1981).....	26
1.8.Any given Sunday (Κάθε Κυριακή, 1999)	29
1.9.Hoosiers (Πάθος για το μπάσκετ, 1986)	32
1.10. The natural (Ο καλύτερος, 1984)	33
1.11. Invictus (Ανίκητος, 2009)	35
1.12. Billy Elliot (Γεννημένος χορευτής, 2000)	37
1.13. Peaceful Warrior (Ο δρόμος του ειρηνικού πολεμιστή, 2006)	39
1.14. Η φανέλα με το 9, 1988	41
1.14+1. Slalom (Σλάλομ, 2020)	43
1.2. Επαγγελματίες αθλητές που έγραψαν ιστορία στη μεγάλη οθόνη.	45
2. Πορίσματα – Αξιολόγηση	47
Αναπαραγωγή Προτύπων-στερεοτύπων-φαινόμενα στο χώρο του αθλητισμού	48
Ανακεφαλαίωση – Διαχείριση.....	49

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Καθημερινά με τη χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας και ενημέρωσης μαθαίνουμε για αθλητικά επιτεύγματα, για τεράστια οικονομικά κεφάλαια που διακινούνται στον αθλητισμό, για αθλητές που μετατρέπονται σε οικονομικό κεφάλαιο, για τα αποτελέσματα αθλητικών αγώνων. Ακούμε για τις νέες κατασκευές αθλητικού εξοπλισμού για αθλητικά επιτεύγματα ανθρώπων εντός και εκτός του οργανωμένου αθλητισμού για τα μυστικά της ιδιωτικής ζωής των αθλητικών ειδώλων, για σκάνδαλα στο χώρο του αθλητισμού, για τη δημοσιότητα που απολαμβάνουν διάφοροι υψηλού επιπέδου αθλητές και γενικά έχουμε πρόσβαση σε πληθώρα πληροφοριών και εικόνων σχετικά με τον αθλητισμό. Τα ποικίλα αθλητικά γεγονότα κατέχουν περίοπτη θέση στη βιομηχανία του ελεύθερου χρόνου της ψυχαγωγίας και του θεάματος. Ο αθλητισμός παράγει θέσεις εργασίας, αποφέρει καλοτυχία και πλούτη στους αθλητικούς αστέρες και φέρνει κέρδη ή ζημιές στους εμπλεκόμενους επιχειρηματίες. Ο αθλητισμός παρακινεί νέους ανθρώπους να ονειρευτούν και να αποδράσουν από την πλήξη και την απομόνωση. Θεωρείται σημαντικός από εκπαιδευτικά συστήματα, κοινωνικούς μεταρρυθμιστές, πολιτικούς και κρατικούς θεσμούς. Ο αθλητισμός έχει τη δύναμη να ενώνει τους ανθρώπους όσο καμία άλλη κοινωνική διαδικασία. Στην Ελλάδα, αρκεί κανείς να ανατρέξει, στο καλοκαίρι του 2004 και θα αντιληφθεί πώς ένα αθλητικό γεγονός μπορεί να ενώσει έναν ολόκληρο λαό.

Είναι λοιπόν εύλογο το ερώτημα τί καθιστά τον αθλητισμό αντικείμενο τόσο ενδιαφέρον για παρακολούθηση; Ο κινηματογράφος ως μέσο θεάματος είναι ένας κατεξοχήν χώρος συγκέντρωσης θεατών. Στην παρούσα εργασία θα αναφερθούμε στον αθλητισμό μέσα από το φακό του κινηματογράφου. Ειδικότερα θα κάνουμε μια προσπάθεια προσέγγισης ζητημάτων όπως, ποια είναι η θέση του αθλητισμού στην τέχνη του κινηματογράφου, ποια είναι τα πρότυπα που δημιουργούνται, ποια είναι τα στερεότυπα που περνάνε μέσα από τις ταινίες και τα μηνύματα σχετικά με το άθλημα, τον αθλητή και την κοινωνία εν γένει.

Για το σκοπό αυτό ακολουθήθηκε μια μεθοδευμένη επιλογή δεκαπέντε ταινιών αθλητικού περιεχομένου, γνωστές προς το ευρύ κοινό.

Ο αθλητισμός και η πορεία ενός αθλητή μπορούν εύκολα να επηρεάσουν και να συγκινήσουν την ανθρώπινη ψυχολογία, γι' αυτό και οι σεναριογράφοι και οι παραγωγοί ταινιών, συχνά “επενδύουν” στην συγκεκριμένη θεματολογία.

Ακόμα και η πιο μέτρια ταινία που έχει ως κεντρικό θέμα το μεγαλείο και τη δύναμη ψυχής ενός αθλητή αποκτά μεγάλη αξία και ανεβαίνει επίπεδα πολλές φορές εξαιτίας του θέματος της.

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι οι αθλητικές ταινίες θεωρούνται αυθύπαρκτο κινηματογραφικό είδος. Εκτός από τον αγωνιστικό χώρο που τις αφορά ή τις επιδόσεις των αθλητών, συχνά οι ιστορίες που πραγματεύονται, εκτυλίσσονται σε σχέση ή παράλληλα με το σπορ στο οποίο γίνεται η αναφορά. Ως επί το πλείστον οι καλύτερες αθλητικές ταινίες διηγούνται οικουμενικές ιστορίες που ενδιαφέρουν και συγκινούν το κοινό είτε αγαπά το σπορ είτε όχι. Είναι αλήθεια ωστόσο ότι το να σχετίζεται κάποιος προσωπικά με το αναφερόμενο σπορ αυξάνει το ενδιαφέρον του θεατή.

Για τους ανωτέρω λόγους και ούσα εγώ η ίδια/ αθλήτρια πετοσφαίρισης, για πάνω από είκοσι χρόνια, θεωρήσαμε ελκυστικότερη τη μελέτη του θέματος. Η επιλογή των ταινιών πραγματοποιήθηκε με την καθοδήγηση του επιβλέποντα, όπως παρουσιάζεται παρακάτω.

Βιβλιογραφική Έρευνα

- *F. Braudel, Γραμματική των Πολιτισμών, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2003.*
- *A. Νικηφόρου, Σημειώσεις Μαθημάτων, Τμήμα TABM Ιονίου Πανεπιστημίου.*
- *Στ. Παπαδόπουλος, Ανθρωπολογικά Μουσειολογικά Μικρά Μελετήματα, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, 2003.*
- *Ι. Πούλιος κ.ά., Πολιτισμική Διαχείριση, Τοπική Κοινωνία, Βιώσιμη Ανάπτυξη, ΣΕΑΒ 2015.*
- *Πηγές*
- *E.H. Comprich, Το Χρονικό της Τέχνης, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2012.*
- *H. Deacon., R. Smeets, Authenticity, value and community involvement under the World Heritage and Intangible Heritage Conventions. Heritage & Society 2013, 6 (2), 129-143.*
- *A. Νικηφόρου, Ζητήματα Διαχείρισης Τεκμηρίων Πολιτισμικής Κληρονομιάς. Αρχείο Ανδρέα Μουστοξύδη Βιβλία και Καλλιτεχνήματα στο Πετρίδιο Κληροδότημα, Μια Χρονίζουσα Εκκρεμότητα, Βιβλιοθήκη Γενικών Αρχείων του Κράτους, Αθήνα 2012.*
- *Δ. Παπαθανασίου – Zuhrt, Σ. Σκούλτσος, Τα σύγχρονα πολιτιστικά προϊόντα, χρήσεις της κληρονομιάς και της παράδοσης και παραγωγή της τοπικότητας ως μέσα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών τουριστικών προορισμών, Σημειώσεις προγράμματος επικαιροποίησης γνώσεων αποφοίτων ΑΕΙ στην*

οργάνωση διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων και στην προώθηση των τουριστικών προορισμών.

- *Ι. Πούλιος, Εισαγωγή στη διαχείριση της πολιτισμικής κληρονομιάς: Ορολογία, έννοια και μοντέλα διαχείρισης. Αρχαιογνωσία, Τόμος 16, 2010.*
- *Ε. Σ. Σολομών, «Μουσειολογία II - Διαχείριση Πολιτιστικής Κληρονομιάς., Σημειώσεις 1». Έκδοση: 1.0. Ιωάννινα 2014.*
- *Assmann, J. (2017). Η πολιτισμική μνήμη. Γραφή, ανάμνηση και πολιτική ταυτότητα στους πρώιμους ανώτερους πολιτισμούς. Μετάφραση – Επιστημονική Επιμέλεια Διαμαντής Παναγιωτόπουλος. Εκδόσεις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. Ηράκλειο.*
- *Braudel, F.(2003)Γραμματική των πολιτισμών. Μετάφραση ΑθήναΜορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης. Αθήνα.*
- *Γκαζή, Α. (2004) «Μουσεία για τον 21ο αιώνα». Τετράδια Μουσειολογίας, τεύχ.1, σ 3 – 12.Εκδόσεις Μεταίχμιο. Αθήνα.*
- *Γκανάτσιου,Π. & Παυλογιάννης, Ο. (2018). Τέχνη και διαπολιτισμική αγωγή στα σχολεία μέσω της αξιοποίησης χώρων πολιτισμού. Παραδείγματα Εφαρμογής στο Ιστορικό Κέντρο της Κέρκυρας. Στο:Πρακτικά Συνεδρίου «Γέφυρες επικοινωνίας τέχνης και διδακτικής» (Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Νοτίου Αιγαίου, Σύρος 10-12/6/2016). Αθήνα (υπό έκδοση).*
- *Ελίας, Ν. &Ντάνιγκ. Ε. (1993).Αθλητισμός και Ελεύθερος Χρόνος στην Εξέλιξη του Πολιτισμού. Μετάφραση Σ. Χειρδάρη, Γ. Κακαρούκα. Εκδόσεις Δρομέας. Αθήνα.*
- *Κόκκινος, Γ. &Αλεξάκη, Ε. (2002).Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στη Μουσειακή Αγωγή. εκδόσεις Μεταίχμιο. Αθήνα.*
- *Μαριτινίδης, Π. (1997). Μεσιτείες του ορατού. Εκδόσεις Νεφέλη. Αθήνα.*
- *Norberg-Schulz, C. (2009). Genius Loci.Το πνεύμα του Τόπου (Για μια φαινομενολογία της Αρχιτεκτονικής). Πανεπιστημιακές εκδόσεις Ε.Μ.Π. Αθήνα.*
- *Παυλογιάννης, Α. &Γκανάτσιου, Π. (2018). Όταν η τέχνη συναντά την ιστορία του αθλητισμού – Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τον Ναυτικό Αθλητικό Όμιλο Κέρκυρας (Ν.Α.Ο.Κ.). Στο: Πρακτικά Συνεδρίου «Γέφυρες επικοινωνίας τέχνης και διδακτικής» (Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Νοτίου Αιγαίου, Σύρος 10-12/6/2016). Αθήνα (υπό έκδοση).*
- *Παυλογιάννης, Α. Κοινωνία-Πολιτισμός-Σπορ. Το έργο της Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ιστορίας του Αθλητισμού, 2016.*

- Πούλιος, Ι., Αλιβιζάτου, Μ., Αραμπατζής, Γ., Γιαννακίδης, Α., Καραχάλης, Ν., Μάσχα, Ε., Μούλιου, Μ., Παπαδάκη, Μ., Προσύλη, Χ., Τουλούπα, Σ. (2015). Πολιτισμική Διαχείριση, Τοπική Κοινωνία, Βιώσιμη Ανάπτυξη. Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα (ΣΕΑΒ). Αθήνα.
- Thompson, P. (2002). Φωνές από το παρελθόν. Μετάφραση Ρ.Β.Μπούσχοτεν- Ν. Ποταμιάνος. Εκδόσεις Πλέθρον. Αθήνα.
- Για να βρούμε κενά στην έρευνα που αξίζουν περισσότερη προσοχή.

Δικτυογραφική Έρευνα

- <https://www.gazzetta.gr/stili/afierwmata/article/884692/oi-15-kalyteres-athlitikes-tainies-vids-poll>
- https://www.athensvoice.gr/culture/cinema/472367_oi-10-athlitikes-tainies-poy-afisan-epohi
- <https://studentlife.com.cy/2018/03/31/5-exairetikis-tainies-me-athlitiko-charaktira?cat=sports/sports-corner>
- <https://studentlife.com.cy/2018/03/31/5-exairetikis-tainies-me-athlitiko-charaktira?cat=sports/sports-corner>
- <https://www.imdb.com/>
- <https://www.slideshare.net/yannissitaridis/ss-36101322>
- <https://www.maxmag.gr/cinema/otan-o-kinimatografos-synantise-ton-athlitismo/>
- <http://docplayer.gr/108740535-Oi-synantiseis-ton-theseon-tehni-ideologia-sygkyria-i-periptosi-toy-holygoynt-eisigitis-mihalis-agrafiotis-1-eisagogi.html>
- <https://thegodfilmmers.com/2018/02/13/sports-and-cinema/>
- <https://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780199791286/obo-9780199791286-0136.xml>

Κατάλογος Επιλεγμένων Ταινιών

1. Ranging bull (Οργισμένο είδωλο, 1980), Σκηνοθεσία Μάρτιν Σκορτσέζε, διάρκεια 2h 9'
2. Ali (Άλι, 2001), Σκηνοθεσία Μάικλ Μάνν, διάρκεια 2h 37'
3. Hurricane (Τυφώνας, 1999), Σκηνοθεσία Νόρμαν Τζούισον, διάρκεια 2h 26'
4. The wrestler (Ο Παλαιστής, 2008), Σκηνοθεσία Αρονόφσκι, διάρκεια 1h 49'
5. Rocky (Ρόκι τα χρυσά γάντια, 1976), Σκηνοθεσία Τζον Άβιλντσεν, διάρκεια 2h

6. *Remember the Titans* (Σύγκρουση πιτάνων, 2000), Σκηνοθεσία Μπόαζ Γιάκιν διάρκεια 1h 53'
7. *Victory* (Η μεγάλη απόδραση των 11, 1981), Σκηνοθεσία Τζον Χιούστον, διάρκεια 1h 56'
8. *Any given Sunday* (Κάθε Κυριακή, 1999), Σκηνοθεσία Όλιβερ Στόουν, διάρκεια 2h 42'
9. *Hoosiers* (Πάθος για το μπάσκετ, 1986) Σκηνοθεσία Ντέιβιντ Ασπαγκ, διάρκεια 1h 54'
10. *The natural* (Ο καλύτερος, 1984), Σκηνοθεσία Μπάρι Λέβινσον διάρκεια 2h 18'
11. *Invictus* (Ανίκητος, 2009), Σκηνοθεσία Κλιντ Ιστούντ διάρκεια 2h 14'
12. *Billy Elliot* (Γεννημένος χορευτής, 2000), Σκηνοθεσία Στίβεν Ντάλντρι διάρκεια 1h 50'
13. *Peaceful Warrior* (Ο δρόμος του ειρηνικού πολεμιστή, 2006), Σκηνοθεσία Βίκτωρ Σάλβα διάρκεια 2h
14. *Η φανέλα με το 9*, 1988, Σκηνοθεσία Παντελής Βούλγαρης διάρκεια 2h 1'
15. *Slalom* (Σλάλομ, 2020), Σκηνοθεσία Σαρλίν Φαβιέ διάρκεια 1h 32'

Βασικές πληροφορίες γύρω από τον Κινηματογράφο

Ο κινηματογράφος είναι η οπτικοακουστική τέχνη (εκφράζεται δηλαδή με την εικόνα, με το λόγο , με τη μουσική και τους θορύβους) που εκδηλώνεται δια μέσου της ειδικής διαδικασίας που λέγεται μοντάζ. Στη συνέχεια παραθέτονται πληροφορίες χρήσιμες σχετικά με τον κινηματογράφο και την ιστορία του.

1. Η ιδέα του κινηματογράφου μπορούμε να πούμε πως υπήρχε από πολύ παλιά. Από τις σκιές στη καθημερινή ζωή μας και το θέατρο σκιών φτάσαμε στον ολοζώντανο κινηματογράφο που απολαμβάνουμε σήμερα. Το πρώτο βήμα έγινε από την ανακάλυψη Κινέζων σοφών πριν από 1000 περίπου χρόνια που παρατήρησαν πως μια τρύπα σε ένα παντζούρι έδινε την εικόνα ενός αναστραμμένου κόσμου.

2. Πέντε αιώνες αργότερα ο Ιταλός Τζιρόλαμο Κάρτανο στερέωσε ένα φακό σε μία τρύπα και η εικόνα έγινε πιο καθαρή. Τον 18ο αιώνα οι απλές σκιές έγιναν ζωγραφισμένες εικόνες σε γυαλί. Ο "μαγικός φανός" πρόβαλλε γυάλινες διαφάνειες σε μια οθόνη.

0.1 Είδη Κινηματογράφου

Ομιλών & Βουβός Κινηματογράφος Η ιστορία του ηχογραφημένου κινηματογραφικού ήχου ξεκίνησε το 1926 από τους Warner Brothers. Ο όρος βουβός κινηματογράφος

χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις ταινίες που δεν είχαν συγχρονισμένο ηχογραφημένο ήχο. Στις βουβές ταινίες οι διάλογοι γίνονται μέσω παντομίμας και κάρτες τίτλων-διαλόγων.

Ηχητικός κινηματογράφος Το 1930 η Νταγκ Φιλμ παρουσίασε μία νέα σειρά από ταινίες και καθώς είχε παρέλθει η εποχή του βουβού κινηματογράφου το κοινό υποδέχτηκε με ενθουσιασμό τον ηχητικό κινηματογράφο. Ταινία μικρού μήκους Ταινία μικρού μήκους λέγεται το κινηματογραφικό έργο μικρής διάρκειας, ανεξαρτήτως του περιεχομένου του ή του καλλιτεχνικού του είδους. Ο ορισμός της ταινίας μικρού μήκους καθιερώθηκε, όταν τα κινηματογραφικά έργα μικρού μήκους έγιναν το κύριο τμήμα των προβολών στους κινηματογράφους. Διαρκούν συνήθως 30 λεπτά.

Έγχρωμος & Ασπρόμαυρος Κινηματογράφος Το 1926 ξεκίνησαν συστηματικές προσπάθειες για την προσθήκη χρώματος. Έγχρωμες όμως ταινίες είχαν εμφανιστεί από τις αρχές του 20ου αιώνα, μέσω του χρωματισμού των κινηματογραφικών καρτέ με το χέρι, μέθοδος που εγκαταλείφθηκε σταδιακά.

0.2 Χρήσιμοι όροι και έννοιες σχετικές με τον κινηματογράφο

- Υποσυνείδητα Μηνύματα.

Ο πολιτικός κινηματογράφος και οι ταινίες του διαχωρίζονται σε: • Στρατευμένες ταινίες • Προπαγανδιστικές

Στρατευμένες Ταινίες Αναφερόμαστε στις ταινίες εκείνες οι οποίες βλέπουν τα πράγματα από μια κριτική θέση ή μία θέση αμφισβήτησης. Η στρατευμένη ταινία είναι ταγμένη σε έναν πολιτικό, κοινωνικό ή ιδεολογικό αγώνα και καταγγέλλει ανοιχτά.

Προπαγανδιστικές Ταινίες Αναφερόμαστε στις ταινίες οι οποίες αποκλειστικό σκοπό έχουν να προωθήσουν μία συγκεκριμένη θέση, βασίζονται κυρίως στην κινητοποίηση του συναισθήματος του θεατή θέλοντας να τον καθοδηγήσουν μία πολιτική, κοινωνική, θρησκευτική άποψη.

- Ρατσισμός και Κινηματογράφος • Ο Ρατσισμός στον κινηματογράφο αφορά τους : Νέγρους, Εβραίους και άλλες μειονότητες
- Βραβεία Όσκαρ

Τα Όσκαρ Η πρώτη απονομή τους έγινε στις 16 Μαΐου του 1929 στο Χόλλυγουντ. Η ιδέα ανακοινώθηκε το 1927 από τον Λούις Μπ. Μάγερ. • Ο Χρυσός Φοίνικας είναι το υψηλότερο βραβείο που απονέμεται σε ταινίες που διαγωνίζονται στο Φεστιβάλ των Καννών. Παρουσιάστηκε το 1955 από την οργανωτική επιτροπή. Από το 1939 ως το 1954.Τα Χρυσά Βατόμουρα είναι τα αντιβραβεία των Όσκαρ, τα οποία «βραβεύουν» τις χειρότερες ταινίες της χρονιάς. Ο θεσμός αυτός δημιουργήθηκε από τον Τζων Ουίλσον .Ο θεσμός αυτός διεξάγεται συνήθως την παραμονή της απονομής των βραβείων Όσκαρ. Η πρώτη τελετή έγινε στις 31 Μαρτίου 1981.

- **ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ** • Ο χώρος του αθλητισμού προσφέρεται με ιδανικό τρόπο, ως δεξαμενή άντλησης ιδεών και ερεθισμάτων, για το σεναριογράφο-δημιουργό, μιας κινηματογραφικής ταινίας.
- **Ρατσισμός στον Κινηματογράφο** • Η τέχνη είναι καθρέφτης της κοινωνίας και κάθε πτυχή της ανθρώπινης δραστηριότητας κεντρίζει τον καλλιτέχνη, επόμενο είναι τα ζητήματα του ρατσισμού να εισβάλουν και στις κινηματογραφικές αίθουσες.
- **ΠΡΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ** Πρότυπα είναι κάποια είδωλα κυρίως προσώπων που έχουν καταξιωθεί σε έναν τομέα και είναι είτε από το κοντινό περιβάλλον ενός ανθρώπου είτε από το καλλιτεχνικό στερέωμα. Τα πρότυπα που επιλέγει ο καθένας είναι σύμφωνα με : • την προσωπικότητα • το χαρακτήρα • τις ιδέες • τις αντιλήψεις • τις αξίες • τη νοοτροπία • τις παρέες κ.α

ΑΝΔΡΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ • Πρώτο ανδρικό πρότυπο αποτέλεσε ο ΡΟΔΟΛΦΟΣ ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΣ • Διάσημα αντρικά πρότυπα είναι :Μάρλον Μπράντο, Τζέιμς Ντην και Πωλ Νιούμαν, Σον Κόνερυ (ή αλλιώς James Bond), Γούντυ Άλλεν, Σβαρτζενέγκερ, Σταλόνε, Μπραντ Πιτ, Τζωρτζ Κλούνεϋ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΠΡΟΤΥΠΑ • Τα διάφορα γυναικεία πρότυπα στον κινηματογράφο αναπτύχθηκαν στην ιστορία του αμερικάνικου σινεμά. • Η γυναικά παρουσιάζεται ως το δεύτερο φύλο στον κινηματογράφο. Ο ρόλος της είναι υποβαθμισμένος. Γυναικεία πρότυπα είναι : Μέριλιν Μονρόε, Σοφία Λόρεν, Μπρίτζιτ Μπαρντ , Τζούλια Ρόμπερτς.

- **ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ** • Σκηνοθέτης ονομάζεται το πρόσωπο που κατευθύνει την παραγωγή ενός οπτικοακουστικού έργου, συνηθέστερα μιας κινηματογραφικής ταινίας, ενός τηλεοπτικού προγράμματος ή μιας θεατρικής παράστασης.
- Σεναριογράφος λέγεται αυτός που γράφει το σενάριο ενός κινηματογραφικού έργου και

επινοεί τους πρωταγωνιστές του έργου. • Ο ηθοποιός είναι ο καλλιτέχνης που συμμετέχει σε θεατρική παράσταση ή σε κινηματογραφικό, τηλεοπτικό, ραδιοφωνικό έργο και ερμηνεύει ρόλο

- Ο Σκριπτ είναι υπεύθυνος για την κινηματογραφική συνέπεια μεταξύ χώρου, χρόνου, αντικειμένων, θέσεων και κινήσεων προσώπων, αντικειμένων και μηχανής λήψης, ανάμεσα στα πλάνα των σκηνών του σεναρίου. • Ο εικονολήπτης είναι ο άνθρωπος που χειρίζεται μια κάμερα ή βιντεοκάμερα με στόχο την αποτύπωση κίνησης σε φιλμ, βίντεο ηλεκτρονικό υπολογιστή. • Παραγωγός ονομάζεται το άτομο το οποίο επιβλέπει την διαδικασία υλοποίησης ενός κινηματογραφικού σχεδίου. Ο παραγωγός είναι πολλές φορές υπεύθυνος για την όλη εξέλιξη του προγράμματος, από την σύλληψη της αρχικής ιδέας μέχρι την προβολή του τελικού αποτελέσματος. Στο σύνολο, ο ρόλος του παραγωγού είναι να δίνει σε πρωτότυπες, δημιουργικές ιδέες τη δυνατότητα εμπορευματοποίησης και επαφής με το κοινό

- Είναι γενικά δύσκολο να αναδειχθεί ένας μοναδικός εφευρέτης του κινηματογράφου, ως τεχνική της κινούμενης εικόνας. Μία από τις πρώτες και ιδιαίτερα σημαντικές αναλύσεις της κίνησης με τη βοήθεια φωτογραφικής μηχανής, έγινε περίπου το 1878, όταν ο Βρετανός φωτογράφος Edward Muybridge , απεικόνισε την κίνηση ενός αλόγου, Την ίδια περίπου εποχή, ο Γάλλος φυσικός Ετιέν Μαρέ κατόρθωσε να συλλάβει φωτογραφικά το πέταγμα ενός πουλιού με τη βοήθεια μιας φωτογραφικής μηχανής.

- Είδη ταινιών κινηματογράφου • ΚΩΜΩΔΙΕΣ • ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ • ΚΑΤΑΣΚΟΠΙΑΣ • ΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ • ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ • ΜΙΟΥΖΙΚΑΛ • ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ • ΤΗΛΕΤΑΙΝΙΕΣ • ΕΡΩΤΙΚΕΣ • ΦΙΛΜ ΝΟΥΑΡ • ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ • ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

- Ταινίες που σημάδεψαν τον κινηματογράφο • THE GODFATHER • THE TITANIC • CASABLANCA • LAWRENCE OF ARABIA • THE SHAWSHANK REDEMPTION • GLADIATOR • THE MATRIX

1. Ανάλυση των επιλεγμένων ταινιών

Στο παρόν κεφάλαιο, το οποίο αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος της εργασίας, πραγματοποιείται μια αναλυτική περιγραφή των επιλεγμένων ταινιών καθώς και μια ενδελεχής προσέγγιση των κύριων σημείων της υπόθεσης αναφορικά με το προβαλλόμενο άθλημα και τον εκάστοτε πρωταγωνιστή.

Οι ταινίες που επιλέχθηκαν, παρακολουθήθηκαν με προσοχή και εν συνεχεία έγινε μια προσπάθεια διερεύνησης της σχέσης τους με κοινωνικά θέματα όπως πολιτικά, εθνικά, οικονομικά και ιστορικά. Επισημαίνεται ο ρόλος τους στην αναπαραγωγή και στη διαμόρφωση προτύπων και στερεοτύπων, στην ανάδειξη θετικών γεγονότων και προβληματικών πρακτικών της πραγματικότητας, ενώ παράλληλα παρουσιάζεται μια αθλητική κοινωνική πραγματικότητα ιδωμένη υπό το "κινηματογραφικό φως" και όχι τόσο από την καταγεγραμμένη ιστορία του αθλητισμού. Κατά την ανάλυση κάθε ταινίας τεκμηριώνεται και ο λόγος επιλογής της στην παρούσα εργασία.

Σε πολλά σημεία, για την πληρέστερη κατανόηση και συσχέτιση της τέχνης του κινηματογράφου με αθλητικά ζητήματα, προσφεύγουμε σε δεδομένα που αντλούμε από το ευρύτερο πεδίο της κοινωνιολογικής επιστήμης και σκέψης στα εν λόγω θέματα. Σήμερα, η επιστημονική κοινωνική έρευνα είναι κατά κανόνα αποτέλεσμα παραγόμενο από ετερογενείς, υλικές, νοητικές, φυσικές, κοινωνικές και οικονομικές πραγματικότητες. Σε αυτήν την προοπτική αποδυναμώνεται η αντίληψη πως ό,τι είναι μετρήσιμο είναι και αληθές (Pickering 1992). Σε όλα τα επίπεδα της εμπειρικής αθλητικής κοινωνιολογικής έρευνας, εμφανίζεται το πρόβλημα μιας μικρό- και μακρό- θεωρητικής σύζευξης η οποία και καθιστά την έρευνα ή της προσδίδει μεγαλύτερο βαθμό αξιοπιστίας. Η σύζευξη αυτή αποτελεί και ουσιαστική προϋπόθεση κατανόησης και εξήγησης των αθλητικών κοινωνικών συμβάντων (Πατσαντάρας 2011)

1.1.Ranging bull (Οργισμένο είδωλο, 1980)

Σκηνοθεσία Μάρτιν Σκορτσέζε, διάρκεια 2h 9'

Μια ταινία βασισμένη στη βιογραφία του πυγμάχου της δεκαετίας του '40 Τζέικ Λα Μότα, που κατάφερε να βγει από την βίαιη και δύσκολη ζωή του και η οποία, προσεγγίζεται σε 2 επίπεδα. Την προσωπική ζωή του Λα Μότα και την πυγμαχική του καριέρα.

Το 1941 ο νέος και πολλά υποσχόμενος πυγμάχος Τζέικ Λα Μότα (Ρόμπερτ Ντε Νίρο) χάνει σε έναν στημένο αγώνα πυγμαχίας από τον αντίπαλό του Τζίμι Ριβς. Ο αδελφός του Τζέικ, ο Τζο Λα Μότα (Τζο Πέσι) που βρίσκεται πάντα δίπλα του με την ιδιότητα του μάνατζερ συζητάει με τον αδελφό του την πιθανότητα να κατέβει σε αγώνα προκειμένου να κερδίσει τον τίτλο του πρωταθλητή μεσαίων βαρών με τη βοήθεια του μαφιόζου Σάλβι Μπάτς (Φρανκ Βινσέντ). Ο Τζέικ δεν έχει όμως εμπιστοσύνη στις δυνατότητές του. Το 1947 ο Τζέικ χωρίζει από την πρώτη του σύζυγο και παντρεύεται μία πολύ νεώτερη και όμορφη γυναίκα, τη Βίκι. Ο γάμος τους όμως πρόκειται να είναι προβληματικός εφόσον ο Τζέικ αισθάνεται μεγάλη ζήλεια για την Βίκι, για την οποία έχει την εντύπωση ότι επιθυμεί κι άλλους άνδρες. Όταν εκείνη κάνει κάποιο άτοπο σχόλιο για τον αντίπαλο του Τζέικ στον επόμενο αγώνα εκείνος εξαγριώνεται και τον χτυπάει με τεράστιο μένος κατά τη διάρκεια της αναμέτρησης. Αυτές του οι βίαιες εκρήξεις και η μεγάλη του ζήλεια τον κάνουν να κερδίζει τον ένα αγώνα μετά τον άλλον και του χαρίζουν τον τίτλο του πρωταθλητή μεσαίων βαρών. Η Βίκι όμως δεν αντέχει την κακομεταχείριση που δέχεται από τον Τζέικ και συμπεριφέρεται με προκλητικό τρόπο προσπαθώντας να τον κάνει να την αφήσει. Κάποια στιγμή ο Τζόι παρατηρεί την παράξενη συμπεριφορά της Βίκι και ξυλοφορτώνει τον μαφιόζο Σάλβι Μπάτς για χάρη της. Όταν ο Τζέικ το μαθαίνει αρχίζει να υποπτεύεται ότι ο Τζόι και η Βίκι έχουν σχέση. Όταν ο Τζέικ ρωτάει τον Τζόι αν οι υποψίες του αληθεύουν εκείνος αρνείται να απαντήσει. Τότε ένας εξαγριωμένος Τζέικ πηγαίνει στο σπίτι βρίσκει την Βίκι και την ρωτάει αν έχει σχέση με τον αδελφό του. Εκείνη του απαντάει με προκλητικό τρόπο ότι έχει πάει με όλους τους κοινούς τους γνωστούς συμπεριλαμβανομένου και του αδελφού του κι ο Τζέικ φεύγει από το σπίτι και βρίσκει τον Τζόι και τον σπάει στο ξύλο. Έπειτα ο Τζέικ αποξενώνεται από τον Τζόι και μερικά χρόνια αργότερα παίρνει διαζύγιο κι από τη Βίκι. Το 1951 χάνει και τον τίτλο του πρωταθλητή από τον Σούγκαρ Ρέι Ρόμπινσον και η καριέρα του αρχίζει να φθίνει. Ανοίγει ένα νυχτερινό κέντρο στο Μαϊάμι, όπου προωθεί ανήλικα κορίτσια στους πελάτες του και συλλαμβάνεται και μπαίνει στη φυλακή.

Τα σπορ και άλλες μορφές ψυχαγωγίας μέσα από τον κινηματογράφο:
Ιστορική και Πολιτισμική προσέγγιση.

Κάποια στιγμή αποφυλακίζεται αλλά τα μεγαλεία του παρελθόντος βρίσκονται πλέον πολύ μακριά.

Ο Ρόμπερτ Ντε Νίρο δίνει μια εξαιρετική ερμηνεία. Ταυτίζεται με τον ρόλο, παίρνει κιλά για αυτόν, και κερδίζει το Όσκαρ για την εκπληκτική ερμηνεία του, σε μια πολύ δυνατή ιστορία. Αξίζει να σημειωθεί ότι η αριστουργηματική αυτή πυγμαχική ταινία είναι δημιούργημα ενός ανθρώπου γνωστού για το πόσο απεχθάνεται τα σπορ: «οτιδήποτε με μπάλα, δεν είναι καλό», «δεν ξέρω τίποτα για το μποξ», αλλά και «πάντα πίστευα ότι το μποξ είναι βαρετό» δήλωνε άλλοτε ο Μάρτιν Σκορσέζε. Όμως ο ίδιος ο πρωταγωνιστής, Ο Ρόμπερτ Ντε Νίρο, τον έπεισε πως η ιστορία του Τζέικ Λα Μότα δεν ήταν για το ρινγκ, αλλά για τη βία, τον πόνο και τις γυναίκες. Αυτό είναι το «Raging Bull», μια ωδή στη σκληρότητα και την κτηνωδία, αλλά και στην τοξική αρρενωπότητα που καταστρέφει και αυτοκαταστρέφεται τελικά. Εδώ οι μπουνιές δεν μοιάζουν με πραγματική πυγμαχία, αλλά με αυτό που νιώθει ο

μποξέρ στην συγκεκριμένη κατάσταση δηλ η σωματική τιμωρία, η ζαλάδα και το αίμα μέσα από την ασπρόμαυρη εικόνα που δεν ωραιοποιεί και δεν στρογγυλεύει.

Στην ταινία ακούγονται χαρακτηριστικά «...για να τις τρως από έναν αράπη;», «Όταν γίνω πρωταθλητής, τότε, θα κερατώνω τη γυναίκα μου», «εγώ κάνω κουμάντο». Παρουσιάζεται ο ήρωας να φοβάται, πριν τον αγώνα με το μεγάλο πρωταθλητή και να λέει ότι πάντα ήταν ένα τίποτα και το μόνο που θέλει είναι να τελειώσει τον αγώνα όρθιος. Αν μπορούσε μόνο αυτό να πετύχει θα αποδείκνυε, κατά τα λεγόμενά του, ότι δεν ήταν ένας "απλός αλήτης της γειτονιάς". Τελικά χάνει με αποτέλεσμα 8-7, όρθιος. Για ακόμη μία φορά φαίνεται ο σημαντικότερος ρόλος της κερκίδας για την εμφύχωση του αθλητή. Ο Λα Μότα, εισέρχεται στον αθλητικό χώρο με μεγάλη αλαζονεία, σαν τον George Washington και μοιράζει δολάρια, λέγοντας «σας θέλω όλους». Στο σημείο αυτό, ο αθλητής, γνωστός για ο καυστικό το θαρραλέο του χιούμορ κάνει έναν πολιτικό υπαινιγμό, θέλοντας να πάρει σαν «σημαία» την κερκίδα με το μέρος του.

Λίγα λόγια για τον πραγματικό πυγμαίχο.

Ο Jake LaMotta ήταν ένας Αμερικανός επαγγελματίας μποξέρ, πρώην Παγκόσμιος Πρωταθλητής Middleweight και κωμικός. Με το ψευδώνυμο "The Raging Bull", ο LaMotta ήταν ένας σκληρός μαχητής, ο οποίος αν και όχι ιδιαίτερα καλός στην τεχνική, κέρδιζε τους αντιπάλους του με εντυπωσιακούς ξυλοδαρμούς. Ένας άνθρωπος που έζησε μια πολύ

ταραχώδη ζωή, που δημιουργούσε φιλονικίες και έντονες συγκρούσεις, ανέπτυξε τη φήμη του «νταής» και συχνά υπήρξε πρωταγωνιστής καταδιώξεων.

Jake LaMotta είχε ένα από τα καλύτερα chins στην ιστορία του μποξ. Σε πάνω από 110 αγώνες ενάντια στους πυγμάχους με τα μεγαλύτερα μεσαία βάρη της ιστορίας, ο LaMotta ηττήθηκε μόνο μία φορά σε ολόκληρη την 14χρονη καριέρα του. Γυρίζοντας επαγγελματίας στις αρχές της δεκαετίας του 1940, ο LaMotta έτρεξε ένα εντυπωσιακό αήττητο σερί πριν χάσει. Ήταν ο πρώτος μαχητής που νίκησε τον μεγάλο Sugar Ray Robinson (ο Robinson ήταν 40-0). Ισχυρίστηκε ότι "έκανε μια βουτιά" εναντίον του "Μπλάκτζακ" Μπίλι Φοξ στη Νέα Υόρκη. Ο Φοξ ήταν 49-1 με 49 νοκ-άουτ. Πήρε τον παγκόσμιο τίτλο Middleweight από τον θρυλικό Γάλλο Marcel Cerdan. Έπεσε από τον ελαφρύ βαρύ Danny Nardico στο West Palm Beach της Φλόριντα στις αρχές της δεκαετίας του 1950. Έκανε μια αποτυχημένη επιστροφή και έχασε από τον Μπίλι Κίλγκορ στο Μαϊάμι Μπιτς. Άνοιξε ένα δημοφιλές νυχτερινό κέντρο διασκέδασης στο Μαϊάμι Μπιτς τη δεκαετία του 1950. Φυλακίστηκε για μικρό χρονικό διάστημα. Έπαιξε στην ταινία, The Hustler (1961) με τον Paul Newman .

Ο αδερφός του Joey LaMotta ήταν ο διευθυντής του. Τον Φεβρουάριο του 1998, ο μεγαλύτερος γιος της LaMotta, Jake LaMotta, Jr., πέθανε από καρκίνο του ήπατος. Τον Σεπτέμβριο του 1998, ο μικρότερος γιος του, ο Joseph LaMotta, πέθανε στο ατύχημα της Swissair Flight 111. Ο LaMotta πέθανε στις 19 Σεπτεμβρίου 2017 σε ηλικία 95 ετών.

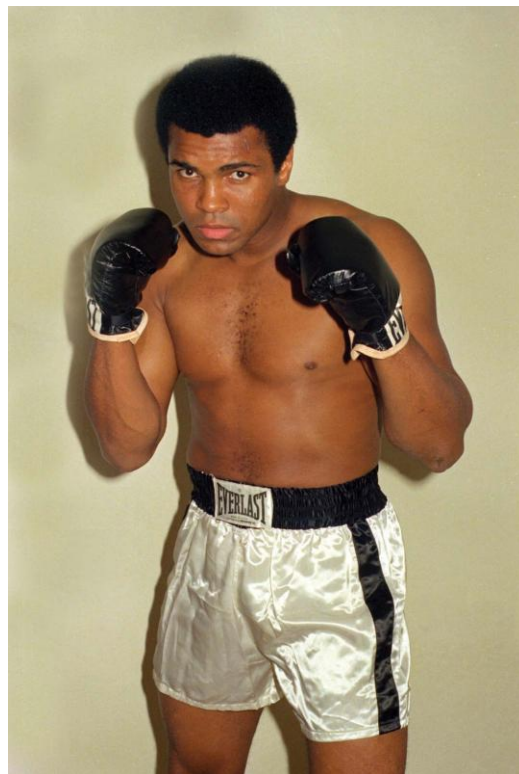
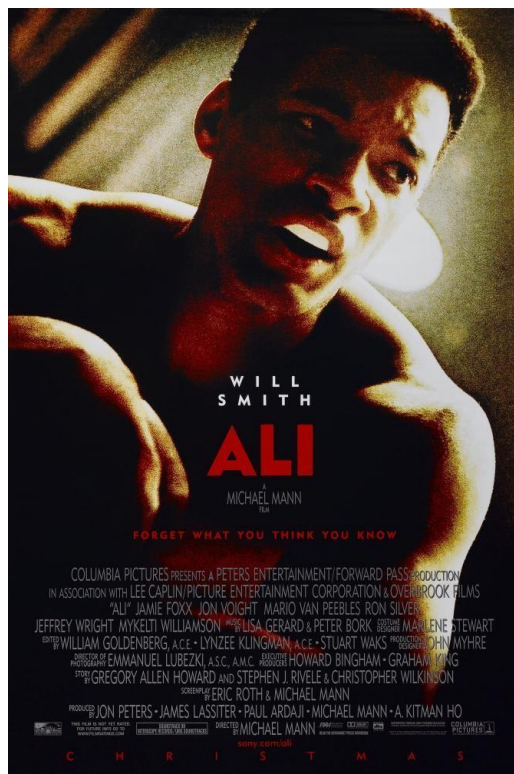
- IMDb Mini Biografi Από: Pedro Borges

1.2.Ali (Άλι, 2001)

Σκηνοθεσία Μάικλ Μάνν , διάρκεια 2h 37'

Το 2001 ο Γουίλ Σμίθ έβαλε τα κινηματογραφικά γάντια και πρωταγωνίστησε σε μια βιογραφική ταινία για τη ζωή και την καριέρα του μύθου του Box, Μοχάμεντ Άλι. Η ταινία επικεντρώνεται στην δεκαετία του 1964-1974 και μας δείχνει όλες τις πτυχές του τεράστιου αυτού πυγμάχου. Τη ζωή του πυγμάχου Κάσιους Κλέι, που ασπάστηκε τον ισλαμισμό και άλλαξε το όνομα του σε Μοχάμεντ Άλι. Οι νίκες του στο ρινγκ, η άρνηση του να πολεμήσει στον πόλεμο του Βιετνάμ, η ταραχώδης ερωτική του ζωή αλλά και η φιλία του με τον Μάλκομ Χ. είναι τα βασικά θέματα που αναδεικνύονται στην ταινία. Ο κορυφαίος και πλέον αμφιλεγόμενος πυγμάχος της ιστορίας, ο Μοχάμεντ Άλι, πέρασε πολλές δοκιμασίες, μέχρι να βγει νικητής και να φτάσει στην ελίτ του αθλήματος και της κοινωνίας. Ο Κάσιους Κλέι ασπάστηκε τον ισλαμισμό σε μια περίοδο, που ήταν ταμπού και κόντρα σε όλες τις δυσκολίες που του παρουσιάστηκαν. Ένας πολιτικοποιημένος γίγαντας.

Τα σπορ και άλλες μορφές ψυχαγωγίας μέσα από τον κινηματογράφο:
Ιστορική και Πολιτισμική προσέγγιση.

Ο αθλητής προσηλωμένος στον στόχο του που είναι η κατάκτηση της κορυφής, προπονείτε την ώρα που όλη η πόλη κοιμάται. Καταφέρνει την πρώτη του νίκη, ως επαγγελματίας πυγμάχος, το 1960. Φέρει έντονη προσωπικότητα με ξεκάθαρη πολιτική άποψη και θρησκευτική πίστη. Δε διστάζει να αντιπαρατεθεί ανοιχτά με το περιβάλλον του, να χαλάσει δεσμούς χρόνων προκειμένου να ακολουθήσει τα πιστεύω του και την πίστη του. Χαρακτηριστικά του, το πείσμα, η ισχυρογνωμοσύνη, το θάρρος, η ευστροφία, η αποφασιστικότητα και η αντισυστημικότητα. Τον ακούμε να λέει χαρακτηριστικά «Θα γίνω ο πρωταθλητής του Λαού, όπως θέλω εγώ», «Το όνομά μου είναι Κάσιους όχι, Κλέι», «Μην πιστεύεις όσα βλέπεις στην τηλεόραση». Πουλάει τη ζώνη του πρωταθλητή για 500\$. Αποτελεί έναν από τους πιο εμβληματικούς πρωταθλητές της ιστορίας. Έναν πολιτικοποιημένο εμπνευστή του λαού που ταξιδεύει πολύ και στοχευόμενα από θρησκευτική και πολιτική άποψη (Αλγερία, Μέκκα Μεδίνα, Αραράτ κ).

Όπως και σε άλλες ταινίες με κύριο θέμα την πυγμαχία, έτσι και εδώ, ο αθλητής κάνει δηλώσεις πριν από κάθε αγώνα. Ο Ali, κοροϊδεύει τον αντίπαλό του επιδιώκοντας την εξύψωση του ηθικού του και τον εκφοβισμό του αντιπάλου. Αντιφατικός, ο Ali προσεύχεται πριν από κάθε αγώνα. Αδύνατο σημείο του χαρακτήρα του, το γυναικείο φύλο. Επιρρεπής

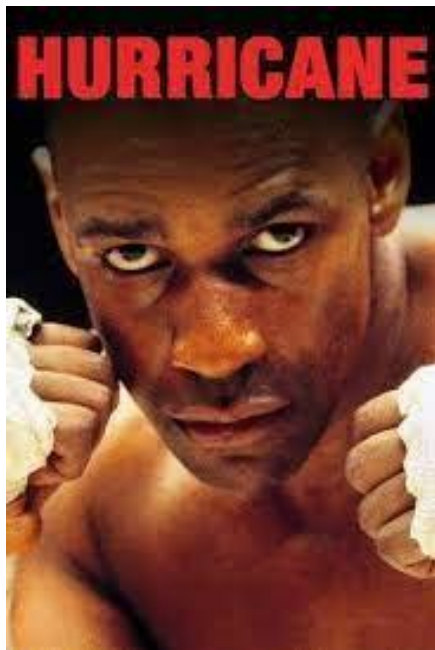
στην γυναικεία ομορφιά, ερωτεύεται, θυσιάζοντας ακόμα και το γάμο του, που είναι για τους Μουσουλμάνους Ιερός. Στην ταινία απαντώνται διαφημίσεις σχετικές με εταιρείες αθλητικής ένδυσης, φωτογραφίας κα.

Η ερμηνεία του Γουίλ Σμιθ σε ένα πολύ δυνατό ρόλο με τρομερή ιστορία είναι πάρα πολύ πειστική. Μερικά χρόνια αργότερα, ο δημοφιλής ηθοποιός θα ομολογήσει ότι, ήταν από τους πιο συγκλονιστικούς ρόλους της ζωής και ότι ο ήρωας του Άλι, του άλλαξε τη ζωή.

1.3.Hurricane (Τυφώνας, 1999)

Σκηνοθεσία Νόρμαν Τζούισον, διάρκεια 2h 26'

Είναι άλλη μια αληθινή ιστορία που μας διηγείται την πορεία του μαύρου πυγμάχου Ρούμπιν Χάρικεϊν Κάρτερ, που το 1966 καταδικάστηκε άδικα για έναν τριπλό φόνο, έμεινε στην φυλακή, επειδή προκάλούσε την αστυνομία και τους λευκούς, για 19 χρόνια, και κατάφερε να αθωωθεί χάρη στα στοιχεία που συγκέντρωσαν 3 Καναδοί κοινωνικοί ακτιβιστές. Η ιστορία της ταινίας είναι αληθινή και αφορά τον Ρούμπιν Κάρτερ Χέρικεϊν.

Ο «τυφώνας» θα ήταν κανονικά παγκόσμιος πρωταθλητής στο μποξ, όμως οι Αρχές του φόρτωσαν μια δολοφονία που ποτέ δεν διέπραξε με αποτέλεσμα να μπει στη φυλακή Την

περιπέτεια του γνωστού μποξέρ ενσαρκώνει ο Ντένζελ Ουάσινγκτον. Ο Ουάσινγκτον ως τυφώνας Κάρτερ είναι λιτός, συγκεντρωμένος, γεμάτος θυμό και υπερηφάνεια. Η αυτοβιογραφία του Carter, με τίτλο *The Sixteenth Round*, που γράφτηκε ενώ ήταν στη φυλακή, εκδόθηκε το 1974 από τη Viking Press. Η ιστορία ενέπνευσε το τραγούδι, 1975, του Μπόμπ Ντίλαν "Hurricane", ως ένδειξη συμπαράστασης στον Ρούμπιν Κάρτερ.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ (Wikipedia)

Το 1966, ο Ρούμπιν "Ο τυφώνας" Κάρτερ ήταν ένας κορυφαίος πυγμάχος μεσαίων βαρών και από πολλούς οπαδούς του αναμενόταν να γίνει ο μεγαλύτερος πρωταθλητής πυγμαχίας στον κόσμο. Όταν όμως τρία θύματα βρέθηκαν δολοφονημένα έξω από ένα μπαρ στο Πάτερσον του Νιου Τζέρσεϋ, ο Κάρτερ και ο φίλος του Τζον Άρτις, επιστρέφοντας στο σπίτι από ένα άλλο κλαμπ στο Πάτερσον, η αστυνομία τους σταμάτησε και τους ανάκρινε.

Αν και η αστυνομία ισχυρίστηκε ότι ο Κάρτερ και ο Άρτις ήταν αθώοι και, ως εκ τούτου, «δεν ήταν ποτέ ύποπτοι», ένας άνδρας ονόματι Άλφρεντ Μπέλο, ο οποίος ήταν επίσης ύποπτος για τις δολοφονίες, ισχυρίστηκε ότι ο Κάρτερ και ο Άρτις ήταν παρόντες τη στιγμή των δολοφονιών. Με βάση τη μαρτυρία του Μπέλο, ο Κάρτερ και ο Άρτις καταδικάστηκαν για την τριπλή ανθρωποκτονία στο μπαρ και ο Κάρτερ καταδικάστηκε σε τρεις φορές ισόβια κάθειρξη.

Καθ' όλη τη διάρκεια της δίκης, ο Κάρτερ διακήρυττε την αθωότητά του, ισχυριζόμενος ότι η φυλή του, η καριέρα του στο μποξ καθώς και το έργο του ως ακτιβιστής των πολιτικών δικαιωμάτων ήταν οι πραγματικοί λόγοι για την καταδίκη του. Οκτώ χρόνια αργότερα, ο Μπέλο και ένας ύποπτος, ο Άρθουρ Μπράντλεϊ, οι οποίοι υποστήριζαν επίσης ότι ο Κάρτερ ήταν παρών στον τόπο των δολοφονιών, αναίρεσαν και απαρνήθηκαν την κατάθεση τους. Ωστόσο, ο Κάρτερ και ο Άρτις καταδικάστηκαν για άλλη μια φορά.

Ένας νεαρός έφηβος και θαυμαστής του Κάρτερ, ο Λέσρα Μάρτιν, ο οποίος συνεργάζεται με μια τριάδα Καναδών ακτιβιστών ξεκινά έναν αγώνα προκειμένου να ωθήσει την Πολιτεία του Νιου Τζέρσεϋ να επανεξετάσει την υπόθεση του Κάρτερ. Το 1985, το Ομοσπονδιακό Επαρχιακό Δικαστήριο αποφάσισε ότι η δίωξη στη δεύτερη δίκη του Κάρτερ είχε «σοβαρές συνταγματικές παραβιάσεις» και ότι η καταδίκη του βασίστηκε σε ρατσισμό και όχι σε γεγονότα. Ως αποτέλεσμα, ο Κάρτερ τελικά απελευθερώθηκε και συνόψισε την ιστορία του λέγοντας: «Το μίσος με έφερε σε αυτό το μέρος, η αγάπη με έβγαλε».

1.4.The wrestler (Ο Παλαιστής, 2008)

Σκηνοθεσία Αρονόφσκι διάρκεια 1h 49'

Την δεκαετία του '80 ο Ράντυ «The Ram» ήταν ένας από τους κορυφαίους επαγγελματίες παλαιστές του pro wrestling (κατς), ο οποίος μετά από 20 χρόνια συνεχίζει να αγωνίζεται ανεπίσημα. Μια καρδιακή προσβολή τον αναγκάζει να αποσυρθεί και αυτό τον κάνει να αρχίσει να επαναπροσδιορίζει την ζωή του αλλά και τις αξίες του.

Στην ταινία, παρακολουθούμε τον ήρωα σε κατάσταση προχωρημένης παρακμής οικονομικά, επαγγελματικά και προσωπικά. Προκειμένου να χτίσει την "αθλητική" καριέρα εκτός από τις σκληρές προπονήσεις, ήταν απαραίτητο να δημιουργήσει μια προσωπική έντονη και χαρακτηριστική εικόνα. Έτσι όλοι οι αθλητές του είδους, πέρα από τη σωματική τους διάπλαση, ενισχύουν το εκτόπισμά τους με τατουάζ, σολάριουμ, βαφή στα μακρυά συνήθως μαλλιά τους, έντονο μακιγιάζ, μεγάλες ζώνες κλπ. Στον αντίποδα της δόξας που μπορεί να γευτούν στο ρινγκ οι αθλητές, είναι η απόλυτη μοναξιά, η χρήση ναρκωτικών ουσιών και αλκοόλ και βέβαια οι σοβαροί τραυματισμοί (καρδιά, κώφωση). Ο πρωταγωνιστής με σοβαρά καρδιαγγειακά προβλήματα, ακραία καταπονημένος, μεγάλος σε ηλικία, παίρνει το ρίσκο και κάνει τα πάντα για να παλέψει ακόμη μία φορά. Στην κορύφωση του τελευταίου αγώνα του, γνωρίζοντας τη μοιραία του κατάληξη, αποκομμένος από την κοινωνία (οικογένεια και προσωπικές σχέσεις) και επιβεβαιώνοντας ότι μόνο στον κόσμο της παλαίστρας ανήκει, κάνει το άλμα προς θάνατό του.

Ο Μίκυ Ρουρκ δούλεψε πολύ σκληρά, μεταμορφώθηκε και δικαιωματικά πρωταγωνιστεί στην ταινία του Αρονόφски και τελικά όχι μόνο τα κατάφερε, αλλά πήρε και τη Χρυσή

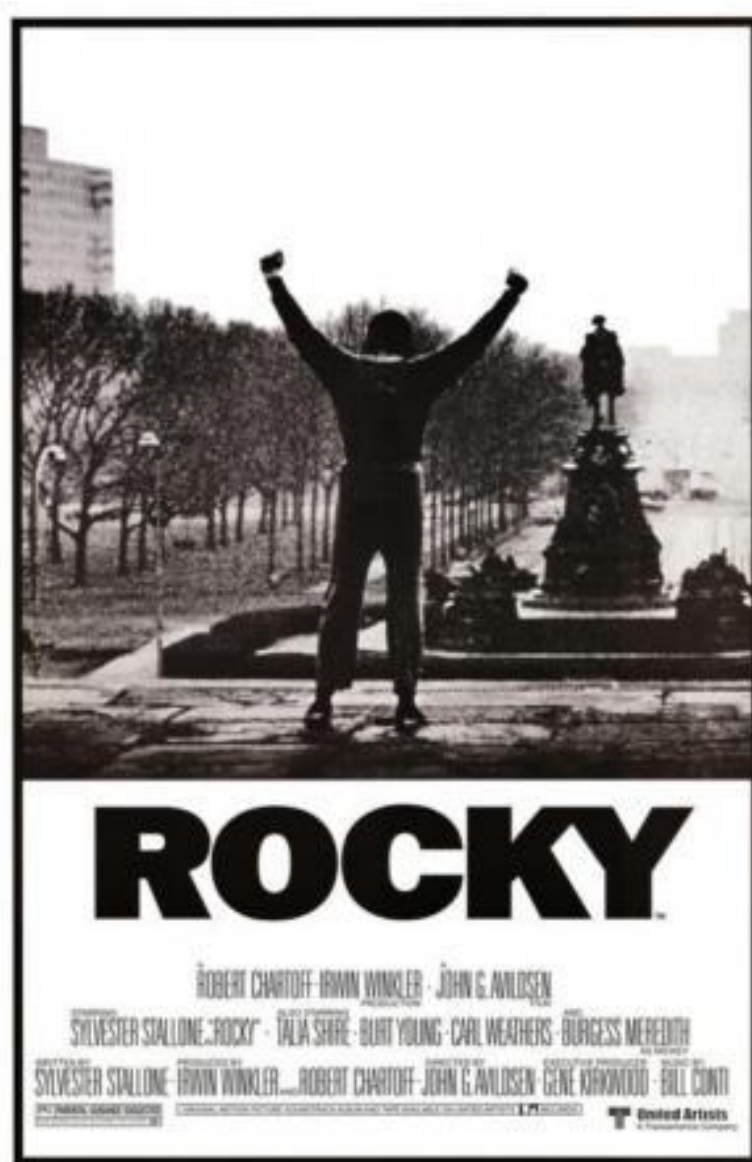
Σφαίρα. Πέτυχε την απόλυτη ταύτιση του ηθοποιού με τον ρόλο, απογειώνοντας το επίπεδο της ταινίας. Είναι γνωστό ότι, η προετοιμασία του γνωστού ηθοποιού κράτησε περισσότερο από μισό χρόνο και στο τέλος έμοιαζε απλησίαστος. Σε έναν από τους πιο σκληρούς ρόλους στην ιστορία του θεάματος, ο Μίκυ Ρουρκ ήταν συγκλονιστικός και ο Παλαιστής βρέθηκε υποψήφιος και για Όσκαρ πρώτου ανδρικού ρόλου.

1.5.Rocky (Ρόκι τα χρυσά γάντια, 1976)

Σκηνοθεσία Τζον Άβιλντσεν διάρκεια 2h

Το σενάριο γραμμένο από τον ίδιο τον πρωταγωνιστή Σιλβέστερ Σταλόνε. Η ιστορία γνωστή και πάρα πολύ αγαπημένη. Στην Αμερική του 1968, ένα φτωχόπαιδο, χωρίς μόρφωση, χωρίς ιδιαίτερη σωματική διάπλαση και χωρίς υποστήριξη από το οικογενειακό του περιβάλλον, χάρη στην προσωπική του υπερπροσπάθεια, τη βοήθεια του προπονητή του και την υποστήριξη της γυναίκας του, εξελίσσεται σε πρωταθλητή πυγμάχο, νικώντας στο ρινγκ γίγαντες του είδους. Έχει μείνει στην ιστορία σαν μια από τις πιο σημαντικές αθλητικές ταινίες όπου ο αδύναμος, με πολύ δουλειά, κερδίζει τον δυνατό.

Η ταινία ξεκινά σε μια ιταλική γειτονιά στη Φιλαδέλφεια, το 1975. Η ιστορία εστιάζει στη ζωή του Ρόκυ Μπαλμπόα, ενός ερασιτέχνη πυγμάχου που ζει σε μια φτωχογειτονιά και βιοπορίζεται εισπράττοντας οφειλές για λογαριασμό του τοπικού "τοκογλύφου" Γκάτσο, ενώ παλεύει σε μια τοπική λέσχη όπου βγάζει και εκεί ένα μικρό μερίδιο. Μια μέρα πριν την Ημέρα των Ευχαριστιών, ο Απόλλο Κριντ σκέφτηκε να δώσει μια ευκαιρία σε έναν ερασιτέχνη πυγμάχο, ο οποίος τυχαίνει να είναι ο Ρόκυ. Ο Ρόκυ νιώθει ανασφάλεια, αλλά ωστόσο δέχεται. Ο βετεράνος πυγμάχος και νυν προπονητής Μίκι Γκόλντμιλ, αναλαμβάνει την προπόνηση του Ιταλοαμερικανού μποξέρ. Του αναθέτει να κάνει σκληρή γυμναστική και αναπτρώνει τη δύναμη της θέλησής του. Με όλα αυτά, ο αρχικά επιφυλακτικός Ρόκυ αναθαρρεί και αγωνίζεται επάξια, ωστόσο χάνει από τον Κριντ. Η ταινία τελειώνει με τον Ρόκυ και την αγαπημένη του, Άντριαν, να αγκαλιάζονται και να μη νοιάζονται για το αποτέλεσμα του αγώνα.

Αρχικά ο πρωταγωνιστής παραγκωνισμένος, μοναχικός, κάτι που τον χαρακτηρίζει ως το τέλος, πίνει, καπνίζει, η βαθιά του επιθυμία είναι ξαναπαλέψει, κυρίως για λόγους βιοποριστικούς. Η σωματική δύναμη του πυγμάχου συχνά ισορροπεί με την συγκεκριμένη του ευαισθησία, στη σκηνή που μιλά και ανατρέφει χελωνάκια και χρυσόψαρα. Επίσης ο ήρωας παρουσιάζεται Χριστιανός με αναφορές στην οικογένεια και στα παιδικά του χρόνια, καθώς απευθύνει το λόγο του σε παλιές φωτογραφίες. Χαρακτηριστικά μηνύματα-στερεότυπα της ταινίας είναι ότι η πυγμαχία δεν είναι για τους σπουδαγμένους. Στην ταινία ακούγεται "Ο πατέρας μου είπε ότι δεν παίρνω τα γράμματα, να γίνω πυγμάχος... είμαι ηλίθιος". Το κυρίαρχο όμως μήνυμα που μένει, είναι ανάλογο με το μύθο του Δαυίδ και Γολιάθ, ότι η πίστη η επιμονή, η σκληρή δουλειά και η αφοσίωση

μπορούν τελικά να φέρουν απίστευτα επιτεύγματα και ανατροπές αποτελεσμάτων που φαίνονταν εξ αρχής προδιαγεγραμμένα.

Ο Ρόκι Μπαλμπόα ακόμα και σήμερα αποτελεί ένα πρότυπο αθλητικής μάχης και υπερπήδησης κάθε εμποδίου που μπορεί να παρουσιαστεί. Είναι σίγουρο ότι σε κάποια στιγμή που χρειαζόμαστε έμπνευση, η συγκεκριμένη ταινία με την χαρακτηριστική μουσική μπορεί να δώσει το κάτι παραπάνω στην προσπάθειά μας. Η ταινία ήταν υποψήφια για εννέα συνολικά Όσκαρ

(απέσπασε τελικά τα βραβεία Καλύτερης Ταινίας, Σκηνοθεσίας και Μοντάζ), η μουσική του Μπιλ Κόντι έγινε ένα είδος εθνικού ύμνου, ενώ ακολούθησαν πέντε ακόμα ταινίες.

1.6. Remember the Titans (Σύγκρουση τιτάνων, 2000)

Σκηνοθεσία Μπόαζ Γιάκιν διάρκεια 1h 53'

Πρόκειται για την αληθινή ιστορία του προπονητή Herman Boone που προσπαθεί να ενώσει παίκτες με φυλετικές διαφορές μεταξύ τους. Αναλαμβάνει την πρώτη μικτή ομάδα λευκών και μαύρων ράγκμπι, και μέσα από την σκληρή δουλειά και αυστηρούς κανόνες, καταφέρνει να ενώσει την ομάδα του. Παρά τις επιτυχίες βλέπει τους ρατσιστές της πόλης να προτιμούν να αποτύχει το πείραμα από το να δεχτούν όλους τους παίκτες.

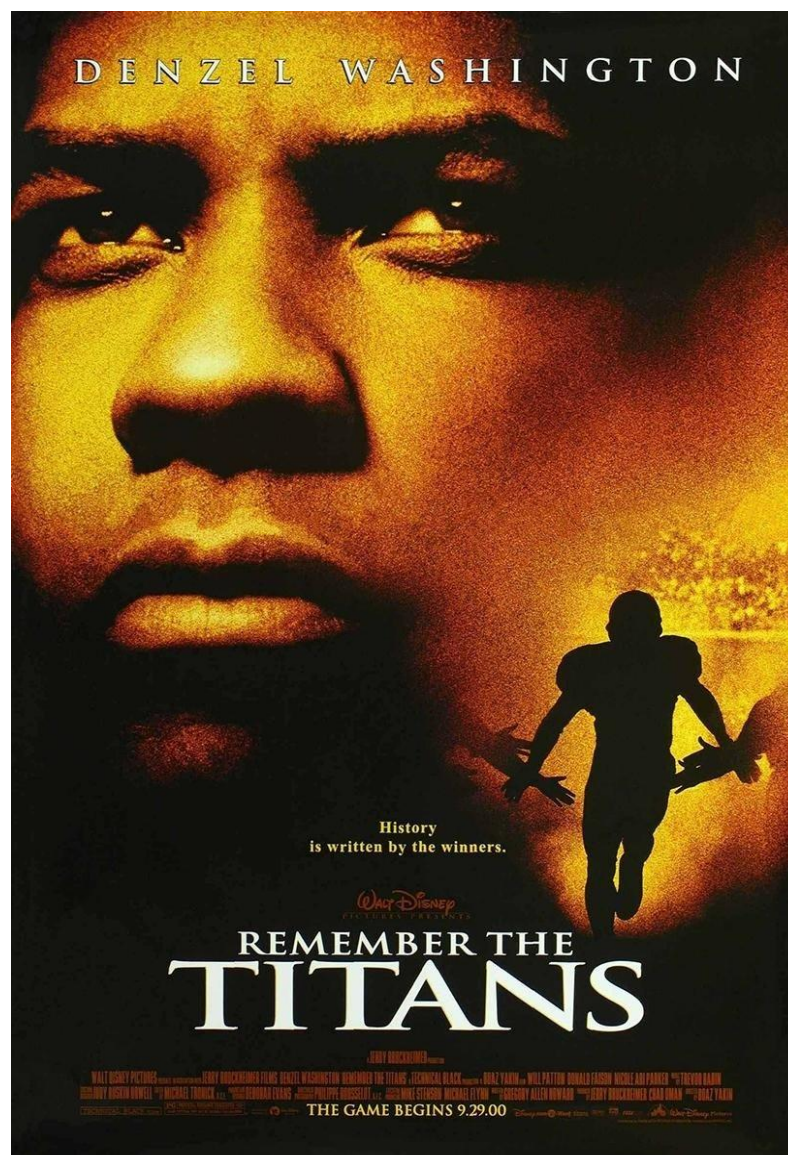
Η ταινία ξεκάθαρα είναι αντιρατσιστική με πληθώρα μηνυμάτων που γίνεται προσπάθεια να περάσουν μέσω κυρίως συναισθηματικών χειραγωγήσεων.

Στην Βιρτζίνια, από το 1971 ως το 1981 οι μαύροι απαγορευόταν να συνευρίσκονται με τους λευκούς σε κλειστούς δημόσιους χώρους (λεωφορεία, σχολεία κτλ). Αργότερα, και παρά την ενοποίηση ο ρατσισμός δεν εξαλείφθηκε. Στις αθλητικές ομάδες, ανεξάρτητα από την απόδοσή τους οι μαύροι ήταν αναπληρωματικοί. Ο ερχομός ενός νέγρου προπονητή στην ομάδα αναταράσσει την κατάσταση καθώς οι λευκοί φοβούνται ότι θα χάσουν τη θέση τους, ως βασικοί παίκτες ενώ οι μαύροι, τον βλέπουν σαν σωτήρα. Η μαύρη αδελφότητα, πανηγυρίζει ότι οι «Τιτάνες» θα έχουν μαύρη ψυχή στο εξής.

Ο προπονητής όμως είναι αδέκαστος, αυστηρός και ακέραιος. Λέει χαρακτηριστικά ότι «Εδώ δεν είναι δημοκρατία, είναι δικτατορία...εγώ είμαι ο Νόμος», «Αν επιβιώσετε, θα μπειτε στην ομάδα». Ζητά την τελειότητα. Ξεκαθαρίζει εξ αρχής ότι στην ομάδα θα παίζουν οι καλύτεροι, ανεξαρτήτως χρώματος. Τους υποχρεώνει κάθε μέρα της προετοιμασίας,

Τα σπορ και άλλες μορφές ψυχαγωγίας μέσα από τον κινηματογράφο:
Ιστορική και Πολιτισμική προσέγγιση.

έκαστος να γνωρίσει από πολύ κοντά έναν συμπαίκτη του της άλλης φυλής, γεγονός που αποτελεί για κάποιους ανελέητη τιμωρία. Οι προπονήσεις είναι εξαντλητικές, 4 φορές την ημέρα κατά τις οποίες απαγορεύεται να πιουν ακόμα και νερό. Επιδιώκει να τους κάνει αήττητους και κυρίως ατρόμητους. Σε άλλη στιγμή ο προπονητής τους λέει ότι «η συμπεριφορά είναι ανάλογη της αρχηγίας» κατά αναλογία του γνωστού ρητού «το ψάρι βρωμάει από το κεφάλι». Θα έλεγε κανείς ότι ο λόγος του λειτουργεί σαν πλύση εγκεφάλου για τους αθλητές με ένα ξεκάθαρο κυρίαρχο μήνυμα «αν δεν ενωθούμε θα καταστραφούμε».

Ισχυρισμός που αποτελεί τη μεγαλύτερη αλήθεια για την απόδοση και τη διάρκεια μια ομάδας. Πάνω από το φυλετικό ρατσισμό και για χάρη της ενότητας δεν αποκλείεται κανείς.

Έτσι βλέπουμε και φιλί στο στόμα από έναν ομοφυλόφιλο παίχτη. Γίνεται ξεκάθαρο στην ταινία ότι οι βασικές αντιλήψεις ξεκινούν από το σπίτι και είναι το περιβάλλον που πολύ δύσκολα μπορούν να αλλάξουν. Όμως, τελικά όλο το μίσος και η αναταραχή χάνονται στο γήπεδο. Ο αγώνας ράγκμπι είναι μια μάχη για επιβίωση. Άλλη χαρακτηριστική φράση που ακούγεται στην ταινία είναι η εξής, «νικήσατε και μόνο που δεν αλληλοσκοτωθήκατε στην προπόνηση». Η ομάδα έχει την ονομασία Τιτάνες, που ως γνωστόν κατά την Ελληνική Μυθολογία ήταν οι κυρίαρχοι του σύμπαντος, θέλοντας να παραλληλίσουν την κυριαρχία τους στο γήπεδο. Η ομάδα κερδίζει τον έναν αγώνα μετά τον άλλον και γι αυτό το λόγο οι μαύροι χαίρουν την εκτίμηση ακόμα και της αστυνομίας για την απόδοσή τους.

Ανεξάρτητα από την καλλιτεχνική αξία της ταινίας είναι ξεκάθαρο ότι θέλει να δείξει τον καθοριστικό ρόλο του προπονητή όχι μόνο ως προς την αγωνιστική καθοδήγηση αλλά και ως προς τη διδασκαλία του ήθους. Η ταινία «δίνει» μια γροθιά στις ρατσιστικές ιδέες και προκαλεί πληθώρα θετικών και συγκινησιακών συναισθημάτων.

1.7.Victory (Η μεγάλη απόδραση των 11, 1981)

Σκηνοθεσία Τζον Χιούστον, διάρκεια 1h 56'

Η ιστορία της ταινίας εκτυλίσσεται γύρω από ένα ποδοσφαιρικό παιχνίδι μεταξύ κρατουμένων πολέμου και Γερμανών ναζί βασισμένο στην Ουκρανική ταινία «Kétféldő a rokolban». Είναι παραλλαγή της αληθινής ιστορίας στην οποία 11 ποδοσφαιριστές της Ντιναμό Κιέβου, οι οποίοι εκτελέστηκαν τον Αύγουστο του 42, μετά από τον αγώνα με την επίλεκτη ομάδα της ναζιστικής Βέρμαχτ επειδή δε δέχτηκαν να χάσουν. Ποτέ άλλοτε στην ιστορία, το ποδόσφαιρο δεν έγινε τόσο πατριωτική υπόθεση.

Μια ιδιοσυγκρασιακή ποδοσφαιρική ταινία που μας μεταφέρει στις εξέδρες ενός στρατοπέδου αιχμαλώτων στη ναζιστική Γερμανία του 1943 για έναν στημένο αγώνα που θα τους χάριζε την ελευθερία τους.

Στο κάστινγκ συμμετέχουν πραγματικοί αστέρες του είδους όπως οι Πελέ, Οσβάλντο Αρντίλες, Μπόμπι Μουρ, Κάζιμιρς Ντέινα, Πολ Βαν Χιμστ αλλά και ο Μάικλ Κέιν και Σιλβέστερ Σταλόνε. Μπορεί στην πραγματικότητα, ο αγώνας να μην συνέβη ποτέ, όμως για την εποχή, ήταν μία από τις καλύτερες παραγωγές. Ο Πελέ είναι εξαιρετικός και δίνει μέσα στο δραματικό του πράγματος έναν κωμικό τόνο.

Τα σπορ και άλλες μορφές ψυχαγωγίας μέσα από τον κινηματογράφο:
Ιστορική και Πολιτισμική προσέγγιση.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ (Wikipedia)

Μια ομάδα συμμαχικών αιχμαλώτων πολέμου, με προπονητή και επικεφαλής τον Άγγλο λοχαγό Τζον Κόλμπι (*Μάικλ Κέιν*), επαγγελματία ποδοσφαιριστή της Γουέστ Χαμ πριν από τον πόλεμο, συμφωνεί να παίξει έναν αγώνα επίδειξης εναντίον μιας γερμανικής ομάδας, μόνο για να βρουν τους εαυτούς τους σε ένα κόλπο προπαγάνδας της Γερμανίας.

Ο Κόλμπι είναι ο αρχηγός και ουσιαστικά ο προπονητής της ομάδας και έτσι επιλέγει την ομάδα των παικτών του. Ένας άλλος αιχμάλωτος, ο Ρόμπερτ Χατς (*Σιλβέστερ Σταλόνε*), ένας Αμερικανός που υπηρετεί στον Καναδικό στρατό, δεν επιλέγεται αρχικά, αλλά τελικά γκρινιάζει στον διστακτικό Κόλμπι να τον αφήσει στην ομάδα ως γυμναστή της ομάδας,

καθώς ο Χατς πρέπει να είναι με την ομάδα για να διευκολύνει την επερχόμενη απόδρασή του.

Οι ανώτεροι αξιωματικοί του Κόλμπι προσπαθούν επανειλημμένα να πείσουν τον Κόλμπι να χρησιμοποιήσει τον αγώνα ως ευκαιρία για απόπειρα απόδρασης, αλλά ο Κόλμπι αρνείται σταθερά, φοβούμενος ότι μια τέτοια απόπειρα θα έχει ως μοναδικό αποτέλεσμα να σκοτωθούν οι παίκτες του. Εν τω μεταξύ, ο Χατς σχεδίαζε την άσχετη απόπειρά του για απόδραση και οι ανώτεροι του Κόλμπι συμφωνούν να τον βοηθήσουν, αν ανταποδώσει ως αντάλλαγμα να ταξιδέψει στο Παρίσι, να έρθει σε επαφή με τη Γαλλική Αντίσταση και να τους πείσει να βοηθήσουν την ποδοσφαιρική ομάδα να ξεφύγει.

Ο Χατς καταφέρνει να διαφύγει από το στρατόπεδο εγκλεισμού, να ταξιδέψει στο Παρίσι και να βρει την Αντίσταση. Αρχικά, η Αντίσταση αποφασίζει ότι το σχέδιο για να βοηθήσει την ποδοσφαιρική ομάδα να ξεφύγει είναι πολύ επικίνδυνο, αλλά μόλις συνειδητοποιήσουν ότι το παιχνίδι θα είναι στο στάδιο Κολόμπ, σχεδιάζουν την απόδραση χρησιμοποιώντας μια σήραγγα από το αποχετευτικό σύστημα του Παρισιού στα ντους των αποδυτηρίων των παικτών. Πείθουν τον Χατς να αφήσει τον εαυτό του να συλληφθεί ξανά, έτσι ώστε να μεταφέρει πληροφορίες στους κορυφαίους Βρετανούς αξιωματικούς στο στρατόπεδο εγκλεισμού.

Ο Χατς πράγματι ξανα-συλλαμβάνεται και μπαίνει σε απομόνωση. Εξαιτίας αυτού, οι κρατούμενοι δεν γνωρίζουν αν η επιδιωκόμενη απόδραση έχει προγραμματιστεί πραγματικά με το υπόγειο κίνημα, οπότε ο Κόλμπι λέει στους Γερμανούς ότι χρειάζεται τον Χατς στην ομάδα επειδή ο Χατς είναι ο εφεδρικός τερματοφύλακας και ο αρχικός τερματοφύλακας έχει σπάσει το χέρι του. Ο Κόλμπι πρέπει πραγματικά να σπάσει το χέρι του υπάρχοντος τερματοφύλακα γιατί οι Γερμανοί θέλουν απόδειξη του τραυματισμού του προτού συμφωνήσουν να αφήσουν τον Χατς στην ομάδα.

Στο τέλος, οι αιχμάλωτοι πολέμου μπορούν να φύγουν από το γερμανικό στρατόπεδο μόνο για να παίξουν τον αγώνα. και θα φυλακιστούν ξανά μετά τον αγώνα. Οι σήραγγες της αντίστασης διαπερνούν τα ντους στα αποδυτήρια στο ημίχρονο, σε μια διαφυγή που ηγείται ο Χατς. Αλλά η υπόλοιπη ομάδα (με τον επικεφαλής να λέει «όμως μπορούμε να το κερδίσουμε») τον έπεισε να συνεχίσει το παιχνίδι, παρά το γεγονός ότι η ομάδα ήταν πίσω με 4-1 στο ημίχρονο.

Παρά το γεγονός ότι οι διαιτητές του αγώνα ήταν πολύ μεροληπτικοί υπέρ των Γερμανών και η γερμανική ομάδα προκάλεσε αρκετούς σκόπιμους τραυματισμούς στους παίκτες των Συμμάχων, η ισοπαλία επιτυγχάνεται μετά από εξαιρετικές εμφανίσεις των Λουίς Φερνάντες (που απεικονίζεται από τον Πελέ), Κάρλος Ρέι και Τέρι Μπρέιντι. Ο Χατς παίζει ως τερματοφύλακας και κάνει εξαιρετικές αποκρούσεις, συμπεριλαμβανομένης μιας τελευταίας απόκρουσης από πέναλτι καθώς ο χρόνος λήγει, για να αρνηθεί τη νίκη στους Γερμανούς και να φέρουν ισοπαλία τον αγώνα με 4-4. Ένα ξεκάθαρο γκολ των Συμμάχων είχε ακυρωθεί νωρίτερα στον αγώνα, οπότε η ομάδα των αιχμαλώτων έπρεπε να είχε κερδίσει με 5-4.

Αφού ο Χατς διατήρησε την ισοπαλία, το πλήθος εισβάλλει στο γήπεδο και στριμώχνει τους παίκτες. Μέσα στο χάος, το πλήθος αρχίζει να βοηθά τους παίκτες των Συμμάχων να μεταμφιεστούν ώστε να μπορέσουν να ξεφύγουν και όλοι διέρρηξαν τις πύλες της ελευθερίας.

1.8.Any given Sunday (Κάθε Κυριακή, 1999)

Σκηνοθεσία Όλιβερ Στόουν, διάρκεια 2h 42'

Μια αθλητική ταινία από τον σκηνοθέτη του "Το Εξπρές του Μεσονυχτίου", των "Doors", του "Πλατούν", της "Εβίτα", του "Αλέξανδρου" και άλλων, δεν μπορεί παρά να μην είναι μόνο αθλητική. Ο Όλιβερ Στόουν ίσως ο μεγαλύτερος πολιτικός προβοκάτορας του αμερικανικού σινεμά, δημιουργεί με το «Any Given Sunday», μια ταινία περισσότερο για την απόγνωση παρά για το μπείζμπολ.

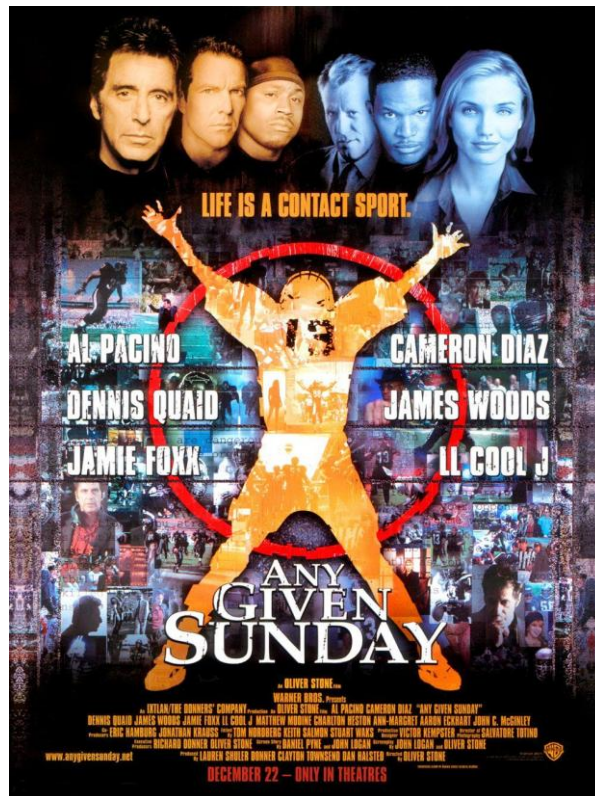
Ένας βετεράνος προπονητής μπείζμπολ, ανησυχεί για την ομάδα του, εξαιτίας της αλλαγής ιδιοκτησίας που μόνο σκοπό έχει το κέρδος. Η ταινία δείχνει την σύγκρουση μεταξύ του ιδεαλισμού με την εμπορευματοποίηση του αθλήματος αλλά και την διαφορετική αντιμετώπιση του παιχνιδιού από την παλαιά και την νέα γενιά αθλητών αλλά και παραγόντων.

Όλοι οι χαρακτήρες έχουν να αντιμετωπίσουν τα δικά τους σταυροδρόμια, τα δικά τους διλήμματα, από τον μοναχικό και τσακισμένο προπονητή (Αλ Πατσίνο) και τον γερασμένο αμυντικό (Ντένις Κουέιντ) μέχρι τον ταλαντούχο αστέρα (Τζέιμι Φοξ) και την αδίστακτη ιδιοκτήτρια (Κάμερον Ντίαζ). Το φιλμ είναι μια ελεγεία στην απελπισία και τις ατραπούς του επαγγελματικού αθλητισμού.

Ο μονόλογος του Αλ Πατσίνο μπροστά στους παίκτες του αποτελεί ίσως τον κορυφαίο λόγο στην ιστορία του αθλητικού κινηματογράφου και αποτελεί το τέλειο κίνητρο για την ψυχολογία και το μέταλλο που πρέπει να καθορίζει μια ομάδα στον αγωνιστικό χώρο

Ο σκηνοθέτης δίνει μέσω του προπονητή, ο οποίος χαρακτηρίζεται από πάθος, ένστικτο και ιδεολογία μια πολιτική και κοινωνική διάσταση η οποία θα μπορούσε να χαρακτηρίζει τον ίδιο το σκηνοθέτη. Όπως για παράδειγμα στο σημείο που ο προπονητής εξαπολύει μια κατακραυγή στην τηλεόραση και εν γένει στα ΜΜΕ.

Τα σπορ και άλλες μορφές ψυχαγωγίας μέσα από τον κινηματογράφο:
Ιστορική και Πολιτισμική προσέγγιση.

Στην ταινία ακούγεται η φράση “η μεγαλύτερη ώρα κάποιου και η μεγαλύτερη κατάκτησή του είναι όταν έχει κοπιάσει για καλό σκοπό και κείτεται νικηφόρος στο πεδίο της μάχης” που θυμίζει απόφθεγμα της αρχαίας Σπάρτης. Εν συνεχεία η φράση, “να χάσεις σαν άντρας” και λίγο αργότερα “χωρίς ένταση - χωρίς νίκη” δείχνοντας ότι το πάθος για τη νίκη είναι ο μόνος δρόμος για να τη φτάσει κάποιος. Λόγια του προπονητή “πρέπει να είναι κάτι μεγαλύτερο από μία νίκη είναι κομμάτι από κάτι μεγαλύτερο” στην προσπάθειά του να διεγείρει το συγκινησιακό κέντρο των αθλητών πριν τον αγώνα.

Προς το τέλος και πριν το προκριματικό παιχνίδι ο προπονητής προς τους αθλητές του “ή θα θεραπευτούμε σαν ομάδα ή θα διαλυθούμε και πεθάνουμε ως άτομα”. Στο σημείο αυτό θίγεται το μεγάλο ζήτημα της ομαδικότητας σε αντιπαράθεση με το ατομικό στοιχείο. Σε ξεχωριστή σκηνή βλέπουμε την παρότρυνση του προπονητή προς τους αθλητές του να προσευχηθούν πριν τον αγώνα κάνοντας μία ομαδική προσευχή.

Ο σκηνοθέτης θέλοντας να αναδείξει το πάθος του παιχνιδιού και τη σκληρή μάχη που δίνεται στο γήπεδο εστιάζει με κοντινά πλάνα στα βλέμματα των αθλητών στα αίματά τους χέρια.

Για ακόμη μια φορά ευδιάκριτος ο ρόλος του δημοσιογράφου σε σχέση με το άθλημα και την ομάδα. Ο δημοσιογράφος ειρωνικός σχολιάζει ότι είναι άσχετος ο προπονητής και εστιάζει σε συγκεκριμένους αθλητές. Μπορεί να ανεβάσει τη διασημότητα κάποιου παίχτη

να αναδείξει την προσωπική ζωή του ώστε αυτός να βγάλει πάρα πολλά χρήματα ειδικά από τις διαφημίσεις.

Επίσης, φαίνεται, όπως ισχύει και στην πραγματικότητα, ο καθοριστικός ρόλος ενίσχυσης της δύναμης και του γοήτρου μιας ομάδας που δίνεται από την κερκίδα ειδικά στα παιχνίδια που διεξάγονται εντός έδρας. Επίσης τη διακεκριμένη θέση που λαμβάνουν οι παράγοντες της ομάδας στην παρακολούθηση ενός αγώνα αλλά και τον παρεμβατικό ρόλο που παίζουν στη λειτουργία της.

Η ταινία καταδεικνύει φαινόμενα οικογενειοκρατίας μέσα στη διοίκηση μιας ομάδας που δεν απέχουν από την πραγματικότητα και μάλιστα σε όλα τα επίπεδα και όλα τα αθλήματα. Χαρακτηριστικά η πρόεδρος επεμβαίνει στο έργο του προπονητή ζητώντας του να διώξει παίκτες με μοναδικό γνώμονα να βγάλει λεφτά η ομάδα, ενώ όλο το περιβάλλον ακόμα και ο γιατρός της ομάδας είναι υποτακτικοί στο πρόσωπό της. Αυτό που δεν είναι συνηθισμένο σε αυτές τις πρακτικές είναι ότι ο προπονητής της αρνείται δηλώνοντας απερίφραστα ότι δεν τον ενδιαφέρουν τα οικονομικά της ομάδας αλλά να κερδίζει καθαρές νίκες.

Ένα από τα πολλά κλισέ της ταινίας είναι ότι δείχνει τους αθλητές να σχετίζονται με μοντέλα και σε πολλά σημεία φαίνεται η απαξίωση της γυναίκας ως εργαλείο καλοπέρασης και σεξουαλικής χρήσης. Εδώ τους βλέπουμε να διασκεδάζουν με μεγάλη δόση ματαιοδοξίας σε ένα γκαλά που δίνεται από την ομάδα για να μαζευτούν χρήματα για την καταπολέμηση των ναρκωτικών. Καθώς και η γενίκευση ότι οι αθλητές του ράγκμπι είναι κάπως χαζοί και χαζοχαρούμενοι. Επίσης στην ταινία θίγεται το θέμα μεταξύ παλιάς γενιάς αθλητών και νέας και την αντιδιαστολή που στο παρελθόν οι αθλητές έπρεπε να κάνουν κι άλλες δουλειές για να επιβιώσουν ενώ στο παρόν αρκούν τα γυμνασμένα τους κορμιά, οι θεαματικές μάχες στον αγωνιστικό χώρο ώστε να εξασφαλίσουν θέση στην τηλεόραση και στη διαφήμιση. Παρουσιάζοντας τον τραυματισμένο πρώην αρχηγό της ομάδας να προσπαθεί να ανακάμψει και να επανέλθει ενώ ξεκάθαρος είναι ο ανταγωνισμός μεταξύ του νέου με το παλιό.

Στα στερεότυπα της ταινίας συγκαταλέγεται και η φράση ότι "το 70% των αθλητών είναι μαύροι, πόσοι από τους προπονητές είναι μαύροι;" ξεκάθαρος αντιρατσιστικός υπαινιγμός καθώς στο πρόσωπο του προπονητή συγκεντρώνεται συμβολικά το μυαλό και η όλοι στρατηγική μιας ομάδας. Την ώρα που ο προπονητής λέει ότι δουλεύει πολλά χρόνια με μαύρους ενώ εκείνη τη στιγμή στην τηλεόραση προβάλλονται σκλάβοι στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία και ο ίδιος θέλει να ξαναβάλει για αρχηγό τον λευκό παλιό αρχηγό της ομάδας. Σε αυτή τη γραμμή εκφράζεται ως εξής "ο αρχηγός παίρνει την ευθύνη και οδηγεί τους παίκτες ακόμα και να τραυματιστούν για χάρη του, γιατί τον πιστεύουν γιατί τους έκανε

να τον πιστεύουν” και “ο αρχηγός πρέπει να θυσιάζεται για να δίνει το καλό παράδειγμα όχι να φοβάται και να αυτό-οικτίζεται” παρακάτω τονίζοντας την αξία της νίκης συνεχίζει σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο να τονίζει την αξία που δίνει ο παίχτης σε χρώματα και σύμβολα και ότι “αυτή η χώρα είναι μόνο για να νικά. Όλη η χώρα χτίστηκε με το να νικά τους μετανάστες Αφρικανούς, Κινέζους... δεν υπάρχει νούμερο δύο. Όλοι θέλουν να γίνουν πρόεδροι. Ακούσατε κανέναν να θέλει να γίνει αντιπρόεδρος;”

“Η ζωή είναι χάλι”, ακούγεται να λέει ο προπονητής, μέσα στο μεθύσι του και εν τέλει να απορρίπτει τον πρωταθλητισμό καθώς αποχωρεί θριαμβευτικά σε μικρή ομάδα στο Μεξικό όπου θα έχει τον πλήρη έλεγχο και τον σεβασμό ως προπονητής. “Η ζωή είναι ένα παιχνίδι το περιθώριο για λάθη είναι πολύ μικρό. “Οι ευκαιρίες κάθε δευτερόλεπτο. Μαζεύουμε πόντους να πολεμήσουμε και να κερδίσουμε τον πόντο” λέει ο Αλ Πατσίνιο στο ρόλο του προπονητή ενώ οι αθλητές του κρέμονται από τα χείλη του.

Τέλος, είναι χαρακτηριστικό ότι και σε αυτή την ταινία έντονη είναι η παρουσία της “γκρι διαφήμισης”, σχετιζόμενη αυτή τη φορά με τον εξοπλισμό του αθλήματος αυτή τη φορά και συγκεκριμένα με την επωνυμία Wilson

1.9.Hoosiers (Πάθος για το μπάσκετ, 1986)

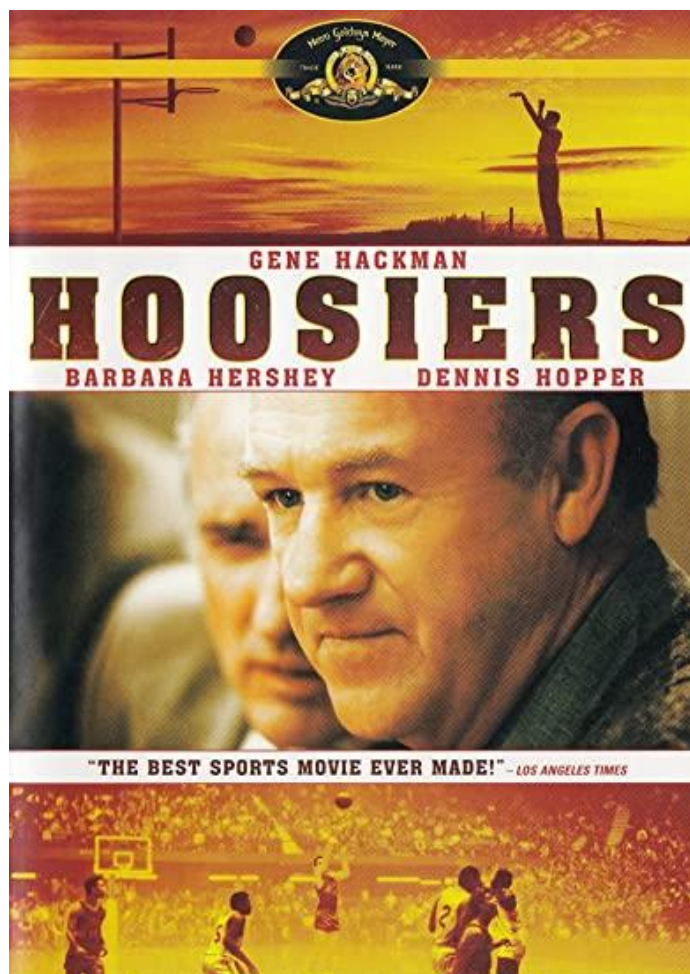
Σκηνοθεσία Ντέιβιντ Ασπαγκ, διάρκεια 1h 54’

Στο σκηνοθετικό του ντεμπούτο, σε ταινίες μεγάλους μήκους, ο Ντέιβιντ Ασπαγκ αφηγείται την ιστορία μιας ομάδας μπάσκετ γυμνασίου της μικρής πόλης της Ιντιάνα που μπαίνει στο πρωτάθλημα της πολιτείας. Βασίζεται στην πραγματική ιστορία της ομάδας του γυμνασίου του Μιλάνου που συμμετείχε στο κρατικό πρωτάθλημα του 1954.

Ο Τζιν Χάκμαν πρωταγωνιστεί στο ρόλο του νέου προπονητή με αμαρτωλό παρελθόν. Το 2001, το φιλμ Hoosiers επιλέχθηκε για την καταχώρησή του στο Εθνικό Μητρώο Κινηματογράφου των Ηνωμένων Πολιτειών από τη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου ως «πολιτιστικά, ιστορικά ή αισθητικά σημαντικό».

Ένας απρόθυμος ταλαντούχος αθλητής του μπάσκετ που εμπνέεται τελικά να συμμετέχει στην ομάδα. Μία κομπανία απροσάρμοστων που υπερβαίνουν ακόμα και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις και πετυχαίνουν να οργανώσουν μια ομάδα μπάσκετ αγοριών. Ένας αλκοολικός πατέρας, ο Ντένις Κόππερ-υποψήφιος για το Όσκαρ, που πιέζει τον γιο του να πετύχει και κυρίως ένας αντισυμβατικός προπονητής, με αποτυχημένο παρελθόν σε

πολλούς τομείς, με ένα δυνατό εμπυχωτικό λόγο πριν το μεγάλο ματς που αλλάζει την τύχη μιας ξεγραμμένης σχολικής ομάδας και φέρνει τον προσωπικό και συλλογικό θρίαμβο.

Επιλέχθηκε ως μια από τις πρώτες ταινίες που δείχνει πως ένας προπονητής επεμβαίνει στις ζωές των παιδιών και μέσα από τις σωστές αρχές τους κάνει να δώσουν τον καλύτερο τους εαυτό και με μια όμορφη αθωότητα διηγείται ότι το να κάνεις το καλύτερο δυνατό είναι μερικές φορές αρκετό για να κερδίσει ο Δαυίδ τον Γολιάθ.

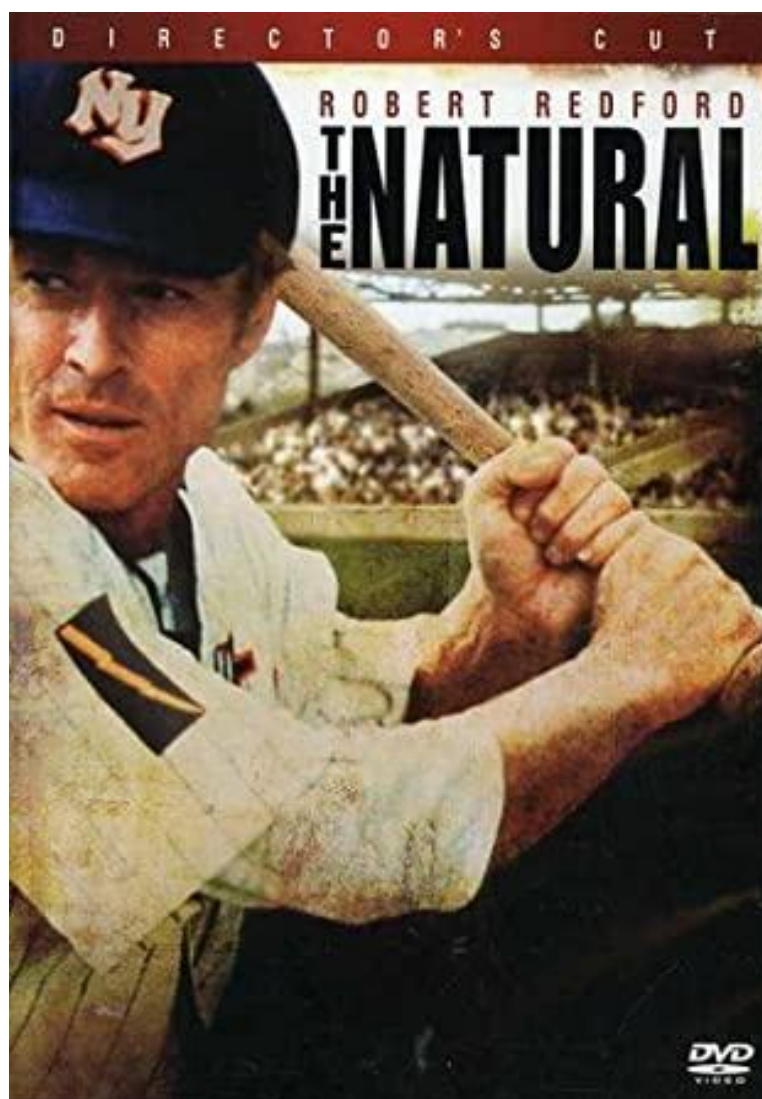
1.10. The natural (Ο καλύτερος, 1984)

Σκηνοθεσία Μπάρι Λέβινσον διάρκεια 2h 18'

Η περίληψη της ταινίας έχει ως εξής. Ένας νεαρός με ταλέντο στο μπέιζμπολ ξεκινάει την καριέρα του, αφού τον ανακάλυψε ένας κυνηγός ταλέντων. Η γνωριμία του με μια μοιραία

γυναίκα θα του καταστρέψει την καριέρα πριν καλά – καλά αρχίσει. Μετά από 15 χρόνια εμφανίζεται και πάλι στα γήπεδα όντας αποφασισμένος να κερδίσει, αλλά κανείς πλέον δεν μπορεί να εμπιστευθεί έναν άγνωστο τριανταπεντάρη.

Η ταινία αν και απέχει από τον ρεαλισμό επιλέχθηκε, διότι προκαλεί μεγάλο ενδιαφέρον η εστίαση που γίνεται στο αθλητικό ταλέντο σε σχέση με την ηλικία του αθλητή. Η ερμηνεία του Ρόμπερτ Ρέντφορντ είναι μοναδική όπως και της Γκλεν Κλόουζ, η οποία προτάθηκε και για Όσκαρ Β' γυναικείου ρόλου.

Στην ταινία παρουσιάζεται ο πρωταγωνιστής σεμνός, φοράει γούρι έχει το παρατσούκλι “κεραυνός” και διαθέτει όπως χαρακτηριστικά ακούγεται «παιδική καρδιά». Λόγω της προχωρημένης για τα αγωνιστικά δεδομένα ηλικίας του, τον αντιμετωπίζουν με δυσπιστία και του δίνουν θέση αναπληρωματικού.

Η φράση που ακούγεται στο έργο "κάποια λάθη δεν σταματάμε να τα πληρώνουμε ποτέ" ενώ, σε άλλο σημείο "ήθελα να σπάσω όλα τα ρεκόρ μπορούσα να κάνω καλύτερα και μετά θα με έβλεπε ο κόσμος και θα έλεγε ο καλύτερος παίκτης" αναφορές στον πατέρα του πρωταγωνιστή που ήθελε ο γιος του να γίνει παίκτης του μπίτζμπολ. Επίσης ακούγεται η φράση "πρώτον η ζωή που μαθαίνουμε και δεύτερον η ζωή που ζούμε μετά, με ή χωρίς ρεκόρ".

Ακόμα μία από τις πολλές ταινίες όπου ένας έρωτας - δόλωμα γίνεται η αίτια καταστροφής του αθλητή. Παρουσιάζεται ο άντρας επιρρεπής στη γυναικεία ομορφιά σε τέτοιο σημείο που να μην αρκεί ούτε το ξεχωριστό του αθλητικό ταλέντο για να κρατήσει την επιτυχία.

1.11. Invictus (Ανίκητος, 2009)

Σκηνοθεσία Κλιντ Ισγουντ διάρκεια 2h 14'

Η ταινία διηγείται την πραγματική ιστορία του Νέλσον Μαντέλα (Morgan Freeman) που ένωσε τις δυνάμεις του με τον αρχηγό της ομάδας ράγκμπι της Νότιας Αφρικής, Francois Pienaar (Matt Damon), για να συμφιλιώσουν τη διχασμένη πατρίδα τους.

Ο νεοεκλεγείς πρόεδρος Μαντέλα γνωρίζει ότι το έθνος του παραμένει φυλετικά και οικονομικά διχασμένο στον απόηχο του apartheid. Με την πίστη ότι μπορεί να ενώσει το έθνος κάτω από την παγκόσμια γλώσσα του αθλητισμού, ο Μαντέλα ενώνει τις δυνάμεις του με την ομάδα ράγκμπι της Νότιας Αφρικής που ενάντια σε όλες τις πιθανότητες καταφέρνει να φτάσει στον τελικό του πρωταθλήματος του 1995.

Στην ταινία παρουσιάζεται η πολιτική και κοινωνική κατάσταση της εποχής στην Νότια Αφρική. Η απαγόρευση μикτών γάμων, απαγόρευση της διαμονής και της κυκλοφορίας, η εκμετάλλευση του ενός από τον άλλον, είναι η εποχή του εμπάργκο εμπορίου και όπλων, όταν δραστηριοποιήθηκε ο Νέλσον Μαντέλα από το 1994 έως το 1998 ο οποίος έφερε τη φυλετική συμφιλίωση και το σοσιαλισμό με έναν τρόπο μέσα από τη φυλακή.

Στην ταινία καταγράφεται ο καθοριστικός ρόλος που έπαιξε τηλεόραση στην επικοινωνία όλων των πολιτικών και αθλητικών γεγονότων. Η εγκληματικότητα στα γήπεδα είναι ένας καθρέφτης του ρατσισμού που υπάρχει εκτός γηπέδων.

Τα σπορ και άλλες μορφές ψυχαγωγίας μέσα από τον κινηματογράφο:
Ιστορική και Πολιτισμική προσέγγιση.

Μηνύματα αυτογνωσίας όπως χαρακτηριστικά ακούγεται “πρέπει να γνωρίζεις τον εχθρό για να υπερισχύσεις” αλλά κυρίως η φράση που ακούγεται “πρέπει να είμαστε καλύτεροι από αυτό...πρέπει να τους εκπλήξουμε με την ευσπλαχνία την αυτοσυγκράτηση και τη γενναιοδωρία... αφήστε με να ηγηθώ στο ράγκμπι”, στη συνέχεια, “αν δεν αλλάξω εγώ πως περιμένω από τους άλλους να αλλάξουν ” και “αν τους αφαιρέσουμε αυτό που αγαπούν συνεχίζουμε το φόβο που μας έχουν πρέπει να σπάσω τον κύκλο” καταδεικνύουν με χαρακτηριστικό τρόπο, πως μία πολιτική θεωρία, μια ομιλία ενθάρρυνσης πριν από τον αγώνα, γίνεται ένας ανθρώπινος λόγος και μπορεί να αλλάξει του ρου της ιστορίας απλώς με την πρακτική του καλού παραδειγματισμού και της έμπνευσης. Με τον τρόπο αυτό, η ταινία τελειώνει με τη νίκη να πανηγυρίζεται από το σύνολο και το κύπελλο να σηκώνεται συμβολικά από χέρι λευκό μαζί με μαύρο.

1.12. Billy Elliot (Γεννημένος χορευτής, 2000)

Σκηνοθεσία Στίβεν Ντάλντρι διάρκεια 1h 50'

Μια βρετανική δραματική κομεντί, τοποθετημένη στην Αγγλία του 1980, η ταινία αφηγείται την ιστορία ενός εντεκάχρονου αγοριού και την προσπάθειά του να γίνει χορευτής.

Η ταινία έγινε μεγάλη καλλιτεχνική και εισπρακτική επιτυχία, απέσπασε αρκετά βραβεία και υποψηφιότητες και το 2005 ανέβηκε στο θέατρο με τη μορφή μιούζικαλ.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ (Wikipedia)

Το 1984 και οι ανθρακωρύχοι του Ηνωμένου Βασιλείου απεργούν. Γνωρίζουμε τον Μπίλι, ένα 11χρονο παιδί με μεγάλη αγάπη για το χορό και τη φιλοδοξία του να γίνει επαγγελματίας χορευτής μπαλέτου. Ο Μπίλι ζει με το χήρο πατέρα του, Τζάκι, τον μεγαλύτερο αδερφό του Τόνι και τη γιαγιά του, Ναν, που κάποτε ήθελε και αυτή να γίνει χορεύτρια. Ο Τζάκι και ο Τόνι είναι και οι δυο ανθρακωρύχοι και συμμετέχουν ενεργά στην απεργία.

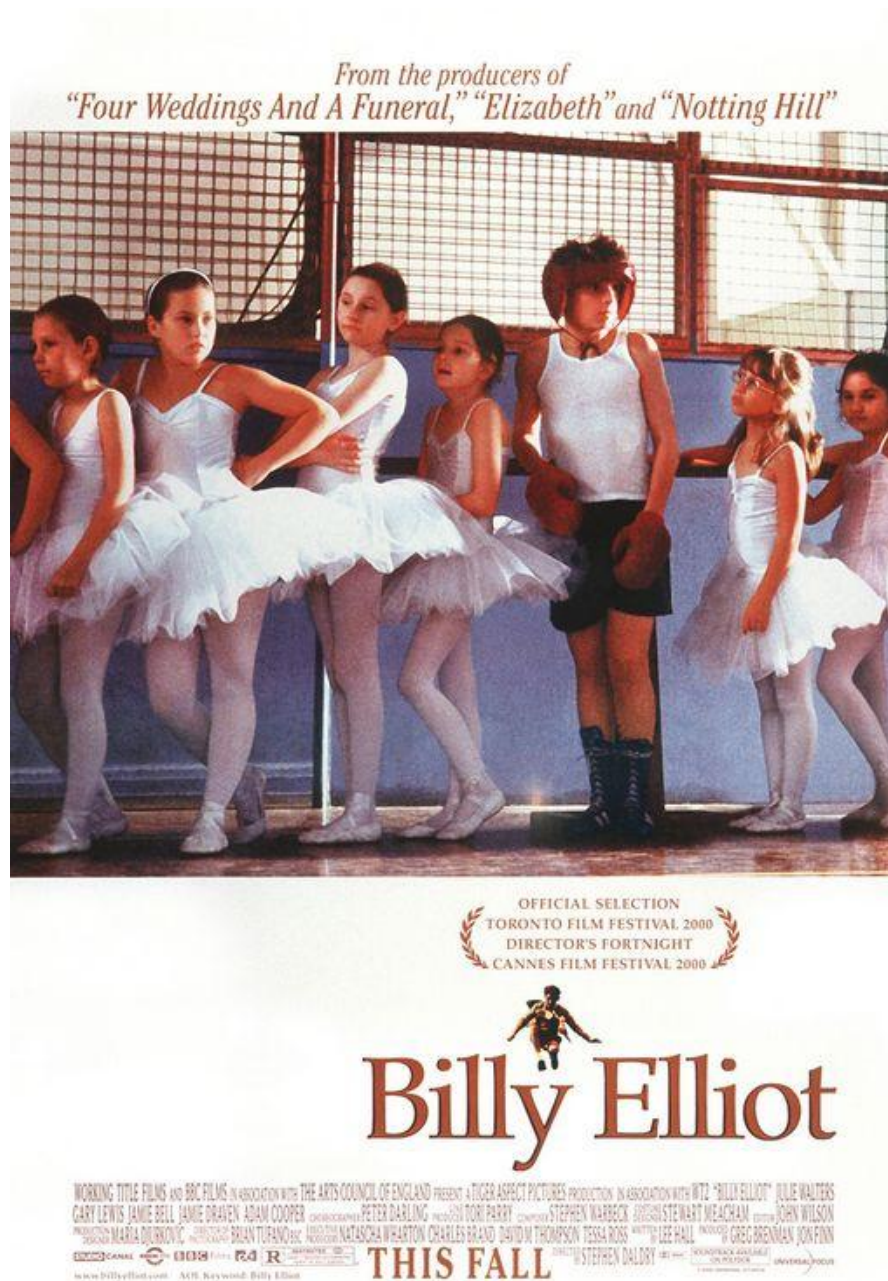
Ο Τζάκι γράφει τον Μπίλι σε μαθήματα μποξ, ο Μπίλι όμως σιχαίνεται το μποξ. Μια ομάδα μπαλέτου που χρησιμοποιεί το γυμναστήριο προσωρινά για τις πρόβες του, τραβάει την προσοχή του Μπίλι. Γράφεται στο τμήμα μπαλέτου κρυφά από τον πατέρα του. Όταν ο Τζάκι το ανακαλύπτει, του το απαγορεύει. Ο Μπίλι, όμως, παθιασμένος με το χορό, συνεχίζει κρυφά να κάνει μαθήματα με τη βοήθεια της καθηγήτριάς του, Τζόρτζια.

Η Τζόρτζια πιστεύει ότι ο Μπίλι είναι αρκετά ταλαντούχος για να φοιτήσει στην Βασιλική Σχολή Μπαλέτου στο Λονδίνο, αλλά εξαιτίας της σύλληψης του Τόνι, ο Μπίλι χάνει την οντισιόν. Η Τζόρτζια πηγαίνει στο σπίτι του Μπίλι να πει στον Τζάκι για τη χαμένη ευκαιρία που του δόθηκε. Ο Τζάκι και ο Τόνι, φοβούμενοι ότι ο Μπίλι θα χαρακτηριστεί "αδερφή", εξαγριώνονται στην προοπτική να γίνει χορευτής μπαλέτου.

Όταν ο Τζάκι όμως, τυχαία βλέπει τον Μπίλι να χορεύει, συνειδητοποιεί ότι έχει πραγματικό χάρισμα και θα κάνει τα αδύνατα δυνατά να βοηθήσει τον Μπίλι να εκπληρώσει το όνειρό του. Ο Τζάκι επιχειρεί να γίνει απεργοσπάστης και πιάνει δουλειά ώστε να πληρώσει την προπόνηση του Μπίλι, αλλά ο Τόνι τον εμποδίζει λέγοντας ότι θα βρουν άλλο τρόπο. Έτσι οι συνάδελφοι, φίλοι και γείτονες συγκεντρώνουν τα χρήματα και ο Τζάκι πηγαίνει τον Μπίλι για οντισιόν στη Βασιλική Σχολή Μπαλέτου. Αν και πολύ αγχωμένος, ο Μπίλι τα πάει περίφημα στην οντισιόν, αλλά αργότερα θα χτυπήσει ένα άλλο μαθητή και αποδοκιμάζεται από την επιτροπή. Ενώ νομίζει ότι απέτυχε, επιστρέφει σπίτι. Λίγες μέρες μετά, ο Μπίλι λαμβάνει ένα γράμμα που του ανακοινώνει ότι η Βασιλική Σχολή τον δέχτηκε.

Στην τελευταία σκηνή, 14 χρόνια μετά, βλέπουμε τον Μπίλι να πρωταγωνιστεί στη Λίμνη των Κύκνων και τους Τζάκι και Τόνι να παρακολουθούν την παράσταση.

Τα σπορ και άλλες μορφές ψυχαγωγίας μέσα από τον κινηματογράφο:
Ιστορική και Πολιτισμική προσέγγιση.

Στην ταινία θίγονται ξεκάθαρα τα πρότυπα και τα στερεότυπα γύρω από τις έμφυλες ταυτότητες και το χώρο του αθλητισμού. Ειδικότερα, παρουσιάζεται η στάση μιας ιδιαίτερης οικογένειας (η μητέρα έχει πεθάνει) ο πατέρας και ο μεγαλύτερος αδερφός αν και επαναστάτες (απεργοί) δυσκολεύονται να αποδεχτούν την απόφαση του Μπίλυ να γίνει μπαλαρίνος καθώς πρωτίστως θεωρούν ότι το μπαλέτο δεν είναι για τους "αρσενικούς". Από την αρχή η ταινία μας προϊδεάζει δείχνοντας τα γάντια του μποξ που περνάνε από γενιά σε γενιά στους άντρες της οικογένειας.

“Εμένα μου φαίνεται χαζούλης”, “αδερφή” είναι μερικοί από τους χαρακτηρισμούς που ακούγονται στην ταινία από το οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον για τα αγόρια που παρουσιάζουν μια πιο έντονη θηλυκή πλευρά. Έτσι ο Μπίλυ αναγκάζεται να κρύβεται, γιατί απλώς του αρέσει να χορεύει. Τα λόγια που ακούγονται είναι κακοποιητικά τα οποία εξελίσσονται σε πραγματική βία. Στην ταινία εμφανίζεται και ο φίλος του Μπίλυ στον οποίο αρέσει να ντύνεται με γυναικεία ρούχα κάτι που φαίνεται παράξενο αρχικά και στον φίλο του. Η δασκάλα του μπαλέτου πιστεύει στις δυνατότητες του, βλέπει μέσα από τον Μπίλυ το δικό της όνειρο να γίνεται πραγματικότητα, μιας και είναι αλήθεια ότι βρίσκεται σε ένα επίπεδο κατώτερο από αυτό που επιθυμούσε για την καλλιτεχνική/αθλητική της καριέρα.

Ο Μπίλυ είναι αυθεντικός, λατρεύει το χορό, χαρακτηριστικά λέει όταν τον ρωτάνε πως νιώθει όταν χορεύει “ νιώθω όμορφα όλα τα ξεχνάω σαν να εξαφανίζομαι ... σαν ηλεκτρισμός”, είναι η διέξοδός του από μια άσχημη πραγματικότητα, μια αλλόκοτη οικογένεια και μια καταπιεστική κοινωνία. Τελικά γίνεται αποδεκτός από τον πατέρα και τον αδερφό του και από όλη την τοπική κοινωνία λαμβάνοντας το 100% της υποστήριξής τους, περνώντας το μήνυμα ότι όταν κάτι είναι αληθινό και άξιο δεν μπορεί παρά να γίνεται κοινώς αποδεκτό.

1.13. Peaceful Warrior (Ο δρόμος του ειρηνικού πολεμιστή, 2006)

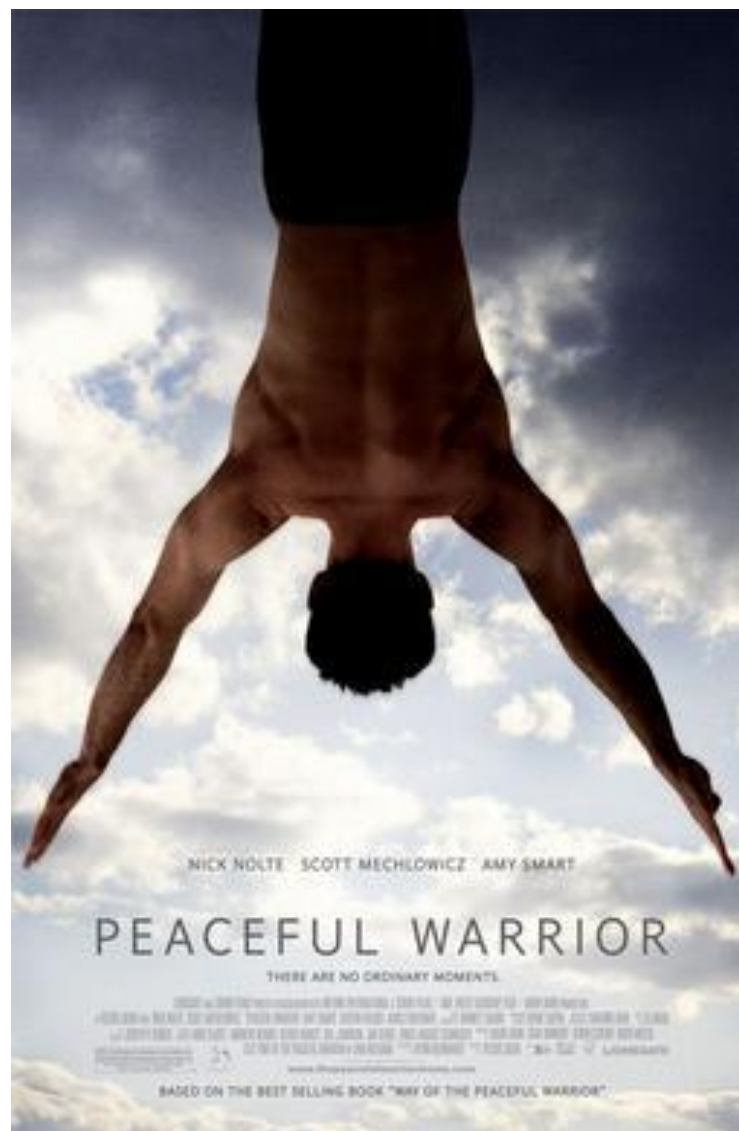
Σκηνοθεσία Βίκτωρ Σάλβα διάρκεια 2h

Ο Ειρηνικός πολεμιστής είναι μια δραματική ταινία του 2006 σε σκηνοθεσία Βίκτωρ Σάλβα και σενάριο Κέβιν Μπέρνχαρντ, η οποία από ταινία με θέμα την πολεμική τέχνη καταλήγει να είναι η πιο φιλειρηνική ταινία με μεταφυσικές διαστάσεις. Είναι βασισμένη στο μυθιστόρημα το οποίο ως ένα βαθμό είναι αυτοβιογραφικό του 1980 Way of the Peaceful Warrior του Νταν Μίλμαν. Γυρισμένο στο Μπέρκλεϋ, στην ταινία πρωταγωνιστεί ο Scott Mechlowicz ως ένας προβληματικός αλλά ταλαντούχος αθλητής που συναντά έναν πνευματικό οδηγό που υποδύεται ο Nick Nolte.

Ο αθλητής, οι μεγάλες προσδοκίες, η αμετροέπεια, το ατύχημα, το γκρέμισμα των ελπίδων, η πορεία προς την αυτογνωσία, η υπέρβαση και τελικά η νίκη.

Τα σπορ και άλλες μορφές ψυχαγωγίας μέσα από τον κινηματογράφο:
Ιστορική και Πολιτισμική προσέγγιση.

Βασίζεται σε πραγματικά γεγονότα και διηγείται ιστορίες κατά τις οποίες άνθρωποι ξεπέρασαν τον σώμα τους με την δύναμη του μυαλού τους. Η παρουσία του Nick Nolte στον ρόλο ενός αυτόκλητου φιλόσοφου με το προφανές όνομα Socrates που θα υποδείξει στο νεαρό τον δρόμο την γνώσης και την εσωτερικής δύναμης, αναβαθμίζει την ταινία από αθλητική σε φιλοσοφική καθώς ακούγονται διάλογοι που παραπέμπουν στον εσωτερισμό και τη διάνοηση. Παρόλο που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως κλισέ ο ηθοποιός τα χρησιμοποιεί με τέτοιο τρόπο ώστε αυτά αποδεικνύονται περισσότερο λειτουργικά και λιγότερο μελοδραματικά.

Χαρακτηριστική φράση της ταινίας που περικλείει τη δύναμη και την αδυναμία του νου είναι “στο μυαλό υπάρχουν σκουπίδια, μάθε να τα πετάς και τότε θα εκπλαγείς τι μπορείς να πετύχεις. Είναι αυτά που δεν σε αφήνουν να ζήσεις το τώρα είναι εκτός μυαλού. Μου πήρε μία ζωή να το δω...”, βλέπουμε σε ένα ξέσπασμα τον αθλητή να σπάει όλα τα έπαθλα, τα διπλώματα και τις διακρίσεις και κυρίως όλους τους ανόητους συναισθηματισμούς που τον κρατούσαν στον έλεγχό τους. Είναι ξεκάθαρο ότι δίνεται ένα μάθημα ζωής και γι’ αυτό ο “προπονητής” του λέει ότι “η προπόνηση θα γίνει σε διαφορετική αρένα για να βρεθούν διαφορετικές απαντήσεις” και παρακάτω ότι “ο θυμός είναι εκδήλωση του φόβου και του χάους” και ότι “είναι δύσκολο πολύ να αγαπήσεις αυτούς που χρειάζεσαι”.

Η ταινία καταλήγει αφυπνιστική για αθλητές και μη καθώς τονίζεται η μοναδικότητα της κάθε στιγμής και η σημασία της. Η σημασία του να είναι κάποιος συνειδητός καθώς οι περισσότεροι λειτουργούμε μηχανικά υποκινούμενοι από νωχελικότητα, εθισμό ή φόβο. Έτσι καταλήγει στο αθλητικό και όχι μόνο σύνθημα ότι “ο αγωνιστής δεν παρατάει αυτό που αγαπάει. Αγαπάει αυτό που κάνει.” και το πρόσταγμα “δεν υπάρχει σταματάω-ξεκινάω. Μόνο συνεχίζω”.

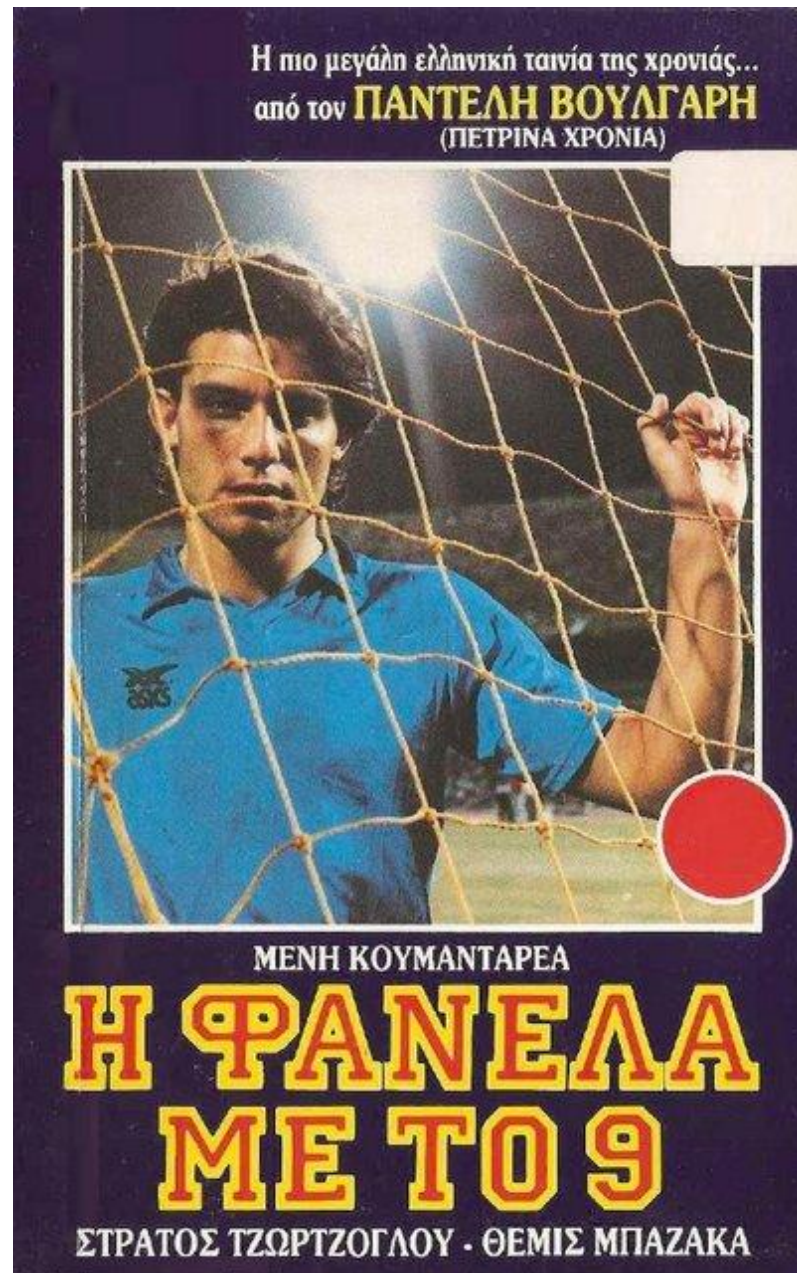
Το βασικό στήριγμα του σεναρίου παραμένει η σχέση μαθητή – δασκάλου και η μύηση του πρώτου από τον δεύτερο στην ισχύ του πνεύματος και στον θρίαμβό του πάνω στο σώμα.

1.14. Η φανέλα με το 9, 1988

Σκηνοθεσία Παντελής Βούλγαρης διάρκεια 2h 1´

Η ελληνική εκδοχή του sport movie έρχεται με μια ιστορία ανόδου και πτώσης ενός αστεριού της στρογγυλής θεάς που γεννιέται σε μια νύχτα και εξαφανίζεται σε μια δεύτερη. Ο Βούλγαρης πήρε το ομώνυμο μυθιστόρημα του Μένη Κουμανταρέα και το μετέτρεψε σε μια μελαγχολική καταγραφή της νεοελληνικής πραγματικότητας. Στην ταινία πραγματεύονται πρωτίστως θέματα αρνητικής χροιάς όπως ο λαϊκισμός, η δωροδοκία, το ψεύδος, η προδοσία, η αγνωμοσύνη και η αντιζηλία μέσα από το εφήμερο ταξίδι της ανόδου και της πτώσης ενός αθλητή.

Τα σπορ και άλλες μορφές ψυχαγωγίας μέσα από τον κινηματογράφο:
Ιστορική και Πολιτισμική προσέγγιση.

Η ιστορία ενός ανθρώπου που από τα είκοσι μέχρι τα είκοσι τρία του χρόνια μεσουρανάει μέσα και έξω από τα γήπεδα. Φεύγει μια ζωή κυνηγημένος από τη μια πόλη στην άλλη, αφήνοντας πίσω του ομάδες και προπονητές. Ο συνεσταλμένος Σπύρος Σερέτης, αργότερα Μπιλ, ζει στη Θεσσαλονίκη. Τη μέρα αγωνίζεται στα γήπεδα και το βράδυ συχνάζει στα μπαρ. Στην ομάδα, με προπονητή τον Σπύρο, ο Μπιλ αρχίζει να δείχνει τις ικανότητες του και την κλάση του μέσα στα γήπεδα και κερδίζει τη συμπάθεια του. Η ομάδα

του κερδίζει έναν αγώνα με τη καθοριστική συμμετοχή του Μπιλ και ετοιμάζονται να γιορτάσουν το γεγονός της επιτυχίας.

Ο νεαρός και φιλόδοξος Μπιλ Σερέτης (Στράτος Τζώρτζογλου) που πούλησε έναν αγώνα για να πάει σε καλύτερη ομάδα και γεύτηκε αργότερα το ίδιο του το δηλητήριο, βλέποντας τώρα τον προπονητή του να στήνει τα ματς, δεν είναι παρά μια αλληγορία μιας χώρας που αποτυγχάνει διαρκώς να ζήσει το "αμερικάνικο όνειρο" και να προκόψει.

Ο Μπιλ κυνηγά την επιτυχία με φόντο μια χώρα που κυνηγά το χρήμα, ο Μπιλ γίνεται λαϊκός ήρωας σε μια χώρα που καταστρέφει τα είδωλά της. Η φανέλα με το Νο 9 караδοκεί πίσω από τα πρωτοσέλιδα των αθλητικών εφημερίδων, ζει στο σκοτάδι των σβησμένων προβολέων. Πώς να σκοράρεις σε ένα γήπεδο χωρίς μέλλον; Σε αντιδιαστολή ακούγεται η φράση "ένας αληθινός παίκτης παίζει το παιχνίδι μέχρι το τελευταίο λεπτό".

Η ταινία προβλήθηκε τη σεζόν 1988-1989 και έκοψε 50.000 εισιτήρια πανελλαδικά. Ήρθε στην πρώτη θέση ανάμεσα σε 12 ταινίες.

1.14+1. Slalom (Σλάλομ, 2020)

Σκηνοθεσία Σαρλίν Φαβιέ διάρκεια 1h 32´

(Μια ταινία για τη σεξουαλική παρενόχληση στον αθλητισμό)

Η σεξουαλική παρενόχληση στον αθλητισμό δεν αποτελεί θέμα που εμφανίζεται συχνά στις κινηματογραφικές ταινίες. Το "Slalom", είναι η πρώτη ταινία της Γαλλίδας Σαρλέν Φαβιέ. Πρόκειται για την ημιαυτοβιογραφική ιστορία μιας νεαρής αθλήτριας, η οποία πέφτει θύμα του προπονητή της, ο οποίος προσπαθεί να κυριαρχήσει επάνω της τόσο ψυχολογικά όσο και σωματικά.

Η δεκαπεντάχρονη Λιζ γίνεται δεκτή στην ομάδα σκι ενός πρωτοκλασάτου σχολείου, η οποία βρίσκεται στα χέρια ενός μακιαβελικού προπονητή. Προσηλωμένη στο κυνήγι της νίκης, η Λιζ χάνει την αθωότητά της και παρασύρεται από το απατηλό όνειρο της δόξας. Όταν ο προπονητής της περάσει την κόκκινη γραμμή, η Λιζ θα βρεθεί εγκλωβισμένη, καθώς αντιλαμβάνεται ότι έχει πέσει θύμα ενός διαταραγμένου μυαλού, όμως την ίδια

Τα σπορ και άλλες μορφές ψυχαγωγίας μέσα από τον κινηματογράφο:
Ιστορική και Πολιτισμική προσέγγιση.

στιγμή νιώθει την ανάγκη για αποδοχή και αγάπη. Μια σκοτεινή καταβύθιση στο εκτροφείο των νεαρών πρωταθλητών, που εξερευνά τους μηχανισμούς της χειραγώγησης και του τοξικού ανταγωνισμού.

Η σκηνοθέτης μίλησε στο euronews για το φλέγον ζήτημα, το οποίο πραγματεύεται η ταινία της.

«Η ιδέα μου ήταν να δουλέψω επιτέλους τη σχέση προπονητή-αθλητή. Ήθελα να αναδείξω τις αμφισημίες της, τις αντιπαραθέσεις της, χωρίς να ωραιοποιώ τα πράγματα, χωρίς να

βάζω μανιχαϊσμό στο πώς παρουσιάζω αυτή τη σχέση. Είναι κάτι που εκείνη δεν ήθελε, όμως όταν είσαι 15 ετών, δεν ξέρεις τι είναι πραγματικά αυτό που θέλεις», λέει η Φαβιέ.

Η ταινία συμπεριελήφθη στην επίσημη επιλογή του Φεστιβάλ των Καννών 2020, το οποίο όμως δεν πραγματοποιήθηκε λόγω πανδημίας covid-19. Η Φαβιέ ετοίμαζε την ταινία για οκτώ χρόνια, όμως δεν θέλει να αποτελέσει μέρος του κινήματος #MeToo. Σκοπός της είναι, όπως λέει, να μας δώσει το πρίσμα μιας άπειρης έφηβης.

Όπως εξηγεί, «ήθελα οπωσδήποτε αυτή η ταινία να είναι ένα συναισθηματικό ταξίδι των αισθήσεων, διότι θεωρώ πως αυτός είναι ένας καλός τρόπος να εμπλέξουμε τον θεατή στην ιστορία. Δεν ήθελα καθόλου να μπω σε έναν αναλυτικό διάλογο ή να κρίνω τους χαρακτήρες μου. Ήθελα να νιώσουμε όσα εκείνη θα βιώσει και στο τέλος να κάνουμε στον εαυτό μας μια πολύ απλή ερώτηση: Τι συνέβη; Έτσι θα μπορούσε ο διάλογος να ανοίξει, προκειμένου οι άνθρωποι να μπορούν να μιλήσουν ελεύθερα. Αυτή είναι στην πραγματικότητα η ιδέα της ταινίας».

Η ταινία παρουσιάστηκε σε πολυάριθμα φεστιβάλ και γνώρισε την αποδοχή τόσο του κοινού όσο και των κριτικών.

.

1.2. Επαγγελματίες αθλητές που έγραψαν ιστορία στη μεγάλη οθόνη.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται εντόνως το φαινόμενο μεταπήδησης γνωστών και μη επαγγελματιών αθλητών από τα παρκέ, τα ταρτάν ή τα ρινγκ στο κινηματογραφικό πάλκο, χωρίς ωστόσο το εγχείρημά τους να συνοδεύεται πάντοτε από την αντίστοιχη επιτυχία.

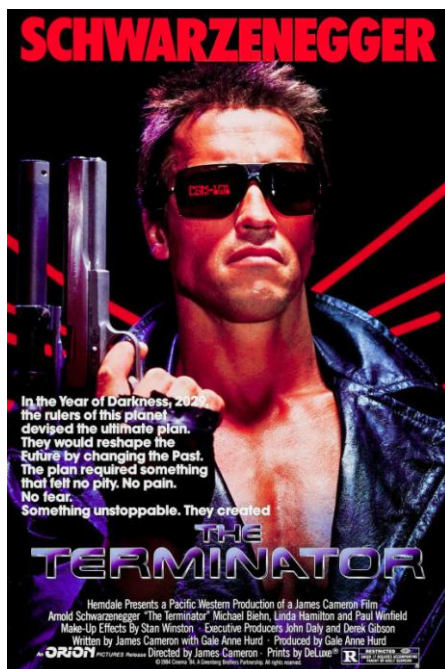
Οι ρίζες του φαινομένου αυτού εντοπίζονται αρκετές δεκαετίες πίσω, στις άγουρες ακόμα εποχές του κινηματογράφου, με πρωτεργάτη τον πέντε φορές χρυσό Ολυμπιονίκη κολυμβητή Johnny Weissmuller. Ο Αυστροούγγρος υπήρξε ο έκτος (και συνάμα πιο αγαπητός) κατά σειρά ηθοποιός που υποδύθηκε το διαχρονικό χαρακτήρα του Ταρζάν, τον οποίον και ενσάρκωσε σε συνολικά δώδεκα ταινίες, από το 1932 έως το 1948!

Τα σπορ και άλλες μορφές ψυχαγωγίας μέσα από τον κινηματογράφο:
Ιστορική και Πολιτισμική προσέγγιση.

Εικόνα 1 Ο Johnny Weissmuller ως Ταρζάν

Περίοπτη θέση στη λίστα μας δεν θα μπορούσε παρά να έχει ο έξι φορές παγκόσμιος πρωταθλητής του body-building Arnold Schwarzenegger. Ο Αυστριακός αθλητής πραγματοποίησε το κινηματογραφικό του ντεμπούτο το 1970, υποδυόμενος τον Ηρακλή στην ομώνυμη ταινία.

Εικόνα 2 Ο Arnold Schwarzenegger ως «Terminator» (1984)

Η συνέχεια είναι γνωστή σε όλους, καθώς ο Arnold πρωταγωνίστησε σε εξήντα τρεις (63) κινηματογραφικές και τηλεοπτικές ταινίες και σειρές μέχρι σήμερα, ενώ την οκταετία 2004 – 2012 διετέλεσε Κυβερνήτης της Καλιφόρνιας για δύο διαδοχικές θητείες.

2. Πορίσματα – Αξιολόγηση

Μέσα από το φακό του κινηματογράφου, μας δίνεται η δυνατότητα να αναπτύξουμε μια στοχαστική σχέση με την αθλητική πραγματικότητα. Ως επί το πλείστον οι χολιγουντιανές ταινίες, αν και εμφανίζονται στην πλειοψηφία τους χωρίς πολιτική στάση, δεσμεύονται από μια πολιτική ιδεολογία. Η πάγια αυτή τακτική συναντάται ακόμη και στις ταινίες αθλητικού περιεχομένου. Η πολιτική ιδεολογία, ωστόσο, μυστικοποιείται και λειτουργεί έμμεσα στο θεατή. Αυτή η ιδεολογία δεν δηλώνεται ρητά, αλλά προκαλεί τα αποτελέσματα της στο θεατή.

Δύο ερωτήματα που μπορούν να προκύψουν είναι πρώτον, μπορεί να υπάρξει αθλητική κοινωνιολογική ανάλυση ιδωμένη μέσα από τον κινηματογράφο, χωρίς προηγουμένως να γίνει αναφορά στον πολιτισμικό/κοινωνικό χρόνο και χώρο; Η απάντηση είναι ρητορική καθώς και μέσα από τις ταινίες που παρακολουθήσαμε διαπιστώθηκε ότι υπάρχει σχέση αλληλεξάρτησης με τον κοινωνικό και πολιτισμικό χωροχρόνο και τα πεδία που τον επηρεάζουν. Τα κοινωνικά νοήματα του αθλητισμού, για παράδειγμα, αλλάζουν ανάλογα με τις πολιτικές οικονομικές εξελίξεις με τις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, με την παρέμβαση των ΜΜΕ, με νέες ιδέες και θεωρίες σχετικά με την αρρενωπότητα και τη θηλυκότητα ή με τη φυλή και την εθνικότητα, τις έμφυλες ταυτότητας κ.ο.κ.

Το δεύτερο ερώτημα είναι αν αυτό που καταναγκάζει τον ήρωα αθλητή να λειτουργεί όπως το βλέπουμε, είναι ρεαλισμός ή κινηματογραφική τέχνη, καλλιτεχνική δημιουργία. Λαμβάνοντας την αληθοφάνεια του κινηματογράφου ως κύριο χαρακτηριστικό του αλλά και το γεγονός ότι, τις περισσότερες φορές στις αθλητικές ταινίες κυριαρχούν τα βιογραφικά στοιχεία θα λέγαμε ότι υπάρχει μια σύμπραξη των προαναφερομένων, ρεαλισμού και τέχνης με στόχο την εμπορική και καλλιτεχνική επιτυχία της ταινίας.

Κατά την ανάλυση της κάθε ταινίας που προηγήθηκε παρουσιάζεται η εκάστοτε ποιοτική σύνδεση του αθλήματος με την κοινωνία μέσα από τον κινηματογράφο και την προσωπική ματιά, κυρίως, του σκηνοθέτη.

Αναπαραγωγή Προτύπων-στερεοτύπων-φαινόμενα στο χώρο του αθλητισμού

Ο αθλητικός κινηματογράφος ως αντικατοπτρισμός της πραγματικότητας αναπαράγει τόσο θετικά όσο και αρνητικά πρότυπα που βρίσκονται σε σχετική ευθυγράμμιση με τα πρότυπα του αθλητισμού. Οι ίδιοι οι ήρωες από τις επιλεγμένες ταινίες μπορούν να αποτελέσουν θετικά ή αρνητικά πρότυπα για τη ζωή τους μέσα και έξω από τον αθλητικό χώρο αλλά και αμφιλεγόμενες προσωπικότητες κινούμενες στα άκρα του θετικού και του αρνητικού προσήμου. Ενδεικτικά, ξεκάθαρο είναι το πρότυπο αρρενωπότητας και ακραίου θάρρους που παρουσιάζεται στους πρωταγωνιστές όλων των ταινιών με πολεμικές τέχνες. Ειδικότερα στον Ρόκυ, παρακολουθούμε το προφίλ ενός πυγμάχου, φτωχού, παραγκωνισμένου, ο οποίος με σκληρή προετοιμασία καταφέρνει το "ακατόρθωτο". Γενικά, το δίπολο βιαιότητα και ευαισθησία των πυγμάχων είναι κοινό χαρακτηριστικό στις ταινίες που επιλέξαμε. Ασταθής και ευάλωτος παρουσιάζεται ο πρωταγωνιστής στην ταινία «the natural», ο οποίος αν και ταλαντούχος άγεται από την αδυναμία που τρέφει στο γυναικείο φύλο με αποτέλεσμα να χάνει την συγκέντρωσή του, απαραίτητο στοιχείο για την κατάκτηση κάθε επιτυχίας.

Από την σκοπιά των προπονητών παρουσιάζονται δυναμικοί χαρακτήρες, με στιβαρή πνευματική ικανότητα και ιδεολογία πάνω σε βιωματικές γνώσεις, οι οποίοι μπορούν να εμπνεύσουν τόσο ατομικά κάθε αθλητή όσο και ολόκληρη την ομάδα με τον λόγο τους και τη στάση τους γενικά στη ζωή (βλ. ταινίες: Any given Sunday, Remember the Titans, Rocky, Hoosiers). Κατά την ανάλυση των ταινιών που έγινε στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας και μέσω της σκιαγράφησης των πρωταγωνιστών εξάγονται με τη χρήση επιθέτων όλα τα αναπαραγόμενα πρότυπα της εκάστοτε ταινίας.

Στην Αρχαία Ελλάδα κατά την Αρχαϊκή και Κλασσική Εποχή οι νέοι λάμβαναν ανώτερη παιδεία, η οποία περιελάμβανε την ποίηση, τη φιλοσοφία, την μουσική, τα μαθηματικά, τις πολεμικές τέχνες κλπ. Στο πλαίσιο «νους υγιής εν σώματι υγιεί», η αρχαία ελληνική σκέψη καλλιεργούσε την υγιή ισορροπία πνεύματος και σώματος με γνώμονα την διάκριση των «άριστων». Εννοώντας «άριστοι» σε αυτό το σημείο, μέσω της Αρχαιοελληνικής οπτικής, εννοούμε τους «καλύτερους μεταξύ των καλών».

Ο νεότερος φιλόσοφος Κορνήλιος Καστοριάδης αναλύοντας το αρχαιοελληνικό ιδεώδες αναφέρεται στη δίψα των αρχαίων Ελλήνων για το κλέος δηλαδή την δόξα και το κύδος δηλαδή τη φήμη. Η δόξα και η φήμη έχοντας διαφορετικό περιεχόμενο από αυτό που δίνουμε σήμερα εκπροσωπούσε τον σεβασμό των πολιτών προς τους άριστους και παράλληλα εξυπηρετούσε την «ηθική ανταμοιβή» των άριστων καλύπτοντας την φυσική ανάγκη του ανθρώπου για διάκριση και ηθική καταξίωση.

Είναι αλήθεια ότι ο αθλητισμός βοηθά στην ανάπτυξη όλων των στοιχείων που αποτελούν την ανθρώπινη προσωπικότητα (νοητικά, σωματικά, ηθικά και ψυχοσυναισθηματικά). Ωστόσο, ο πρωταθλητισμός βρίθει από άσχημα φαινόμενα, τα οποία φαίνονται και στις ταινίες που περιγράψαμε. Φαινόμενα όπως εμπορευματοποίηση του αθλήματος και των αθλητών, φαινόμενα φανατισμού και βίας, επιδίωξη εντυπωσιακών επιδόσεων με τη χρήση απαγορευμένων ουσιών και εξοντωτικών μεθόδων προπόνησης, διαπλοκή παραγόντων, χρηματισμοί, στημένα παιχνίδια, φαινόμενα σεξουαλικής παρενόχλησης κ.α.

Δε θα ήταν όμως σωστό να μην μνημονευτούν τα ιδεώδη του αθλητισμού που μπορεί να μην παρουσιάζονται πάντοτε σε πρώτο επίπεδο στις ταινίες αλλά δεν μπορούν παρά να βρίσκονται στο πυρήνα κάθε αυθεντικού αθλητή. Μία από τις θεμελιώδεις αρχές είναι αναγνωρίζεις την ανωτερότητα του αντιπάλου σου και να τον συγχαίρεις για την νίκη του. Με άλλα λόγια το αθλητικό πνεύμα μπορεί να ταυτιστεί με «την υγιή ιδιοτέλεια και τον υγιή ανταγωνισμό», «την στοχοπροσήλωση», «την αντοχή σώματος και πνεύματος», «την συνεχή προσπάθεια», «την πειθαρχία» και τελικά την αγάπη για την ζωή.

Ανακεφαλαίωση – Διαχείριση.

Στον επίλογο αυτής της εργασίας πρέπει να σημειωθεί ότι όπως όλα μεταβάλλονται έτσι και η σχέση μεταξύ αθλητισμού και κινηματογράφου και κατ' επέκταση της κοινωνίας δεν ορίζονται άπαξ και δια παντός, είναι δυναμικές και διαρκώς αλλάζουν. Ο αθλητισμός δεν υφίσταται σε κοινωνικό κενό αλλά σχετίζεται με μια πληθώρα άλλων κοινωνικών χώρων, όπως η πολιτική, η οικονομία, η εκπαίδευση κ.α.

Επίσης αναπτύσσει σχέσεις αλληλεξάρτησης με άλλες κοινωνικές περιοχές, με άλλα κοινωνικά πεδία που επηρεάζουν σε πολύ μεγάλο βαθμό και τους εξελικτικούς του προσανατολισμούς. Τα κοινωνικά νοήματα του αθλητισμού, για παράδειγμα, αλλάζουν ανάλογα με τις πολιτικές οικονομικές εξελίξεις με τις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, με την παρέμβαση των ΜΜΕ, με νέες ιδέες και θεωρίες σχετικά με την αρρενωπότητα και τη θηλυκότητα ή με τη φυλή και την εθνικότητα κ.ο.κ.

Μέσα από την ανάλυση των επιλεγμένων ταινιών της εργασίας φωτίστηκαν φαινόμενα που εκτυλίσσονται στον χώρο του αθλητισμού και της κοινωνίας με αληθοφάνεια στη μεγάλη οθόνη. Επισημάνθηκαν στερεότυπα και αξίες, μηνύματα, χαρακτηριστικά των ατομικών και των ομαδικών αγωνισμάτων, σχέσεις μεταξύ αθλητών, προπονητών, μέσων μαζικής ενημέρωσης και παραγόντων του χώρου των σπορ. Η αξία παρόμοιων ταινιών είναι τόσο αθλητική, όσο και ανθρωπιστική εν γένει. Για τον λόγο αυτό είναι χρήσιμο να προβάλλονται σε εκπαιδευτικούς χώρους (σχολεία, σχολές αθλητικής δημοσιογραφίας κλπ), σε πολιτιστικούς και αθλητικούς συλλόγους. Επίσης προβολές με διαδραστικές προεκτάσεις θα μπορούσαν να γίνονται σε μουσεία αθλητισμού. Τα τελευταία χρόνια έχει κάνει την εμφάνισή του με μεγάλη ανταπόκριση από το κοινό ο κινητός κινηματογράφος. Με τον τρόπο αυτό θα μπορούσαν να προβληθούν αθλητικές ταινίες σε απομακρυσμένες περιοχές ή και σε τόπους όπου διενεργούνται σχετικά αθλητικά γεγονότα (τουρνουά μπιτς βόλεϊ, μπάσκετ κλπ).

Η παρούσα εργασία συμβάλει με ένα ελάχιστο λιθαράκι στην προσπάθεια να καταδειχθεί η θέση των σπορ στην κοινωνία ιδωμένη μέσω της έβδομης τέχνης. Η προσέγγιση του αθλητισμού ως διακριτού αντικειμένου των κοινωνικών επιστημών μέσα από τα προστάγματα της κοινωνικής και πολιτισμικής ιστορίας αποτελεί μια επίπονη διαδικασία γιατί πρέπει να φθάσει σε πιο μεγάλο βάθος όσο φτάνουν και τα στερεότυπά του και μπορεί να αποτελέσει αυτοτελές θέμα επόμενης εργασίας.